

universitātes avīze

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEBRA

№ 17

Otrdiena, 1998. gada 26. maijs

JAUNUMI

Eiropafakultātei jauns direktors

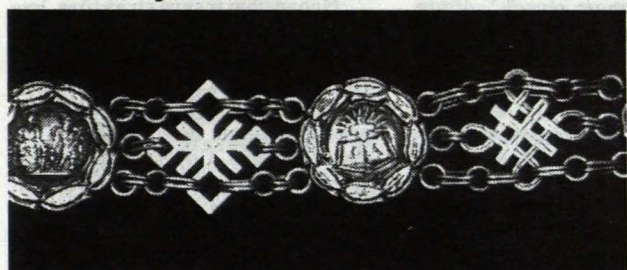
Pienācis laiks, kad beidzas Eiropafakultātes direktora darba termiņš. Bija divas puses, kas varēja noteikt nākamā direktora kandidatūru: trīs Baltiju valstu augstskolu pārstāvji no Tartu, Viļņas un Latvijas universitātes un Eiropas Savienības dalībvalstis, kas ir šīs fakultātes finansētājas. Tika izveidota īpaša darba grupa, kura izskatīja iespējamās kandidatūras, kuras bija pieteikušās Eiropas limeni izsludinātajā konkursā. Trīs Baltijas valstīm nebija vienotas nostājas jautājumā par to, vai amatā jāatstāj iepriekšējais direktors, tāpēc uzvarēja Eiropas valstu piedāvātais kandidāts - norvēģis Arlids Sifers.

Eiropafakultāte ir sekmīgi darbojusies no 1993. gada. Šajā laikā tai ir bijis tikai viens direktors. Kā teica LU rektors Juris Zaķis, viņš strādājis ļoti aktīvi, lai arī ne vienmēr bijis tik liels diplomāts kā vajadzētu būt, bet pats pozitīvākais viņa darbā ir bijis tas, ka Eiropafakultāte ir strādājusi labā sadarbībā ar LU. Šī fakultāte ir likusi pārveidoties ekonomistiem un juristiem, tā pozitīvā nozīmē veicinājusi reorganizācijas.

J. Zaķis uztrauc tas, ka Eiropafakultāte nākotnē varētu tikt atdalīta no augstskolām un kļūt par ierēdņu skolu. Tā iestrāde, kas līdz šim ir bijusi Eiropafakultātei - integrēta augstskolā, piedāvājot iespējas katram studentam, nevis gatavojot speciālus cilvēkus, var tikt sagrauta.

INGA BĒRZIŅA

Vai tiks atjaunota Katoļu teoloģijas fakultāte?

Rektora ķēdes fragments ar Katoļu teoloģijas fakultātes simboliku

Latvijas Universitātes Satversmi 1923. gada 23. martā pieņēma Saeima. Pēc Satversmes LU bija augstākā zinātnes un izglītības iestāde valstī, kuras uzdevums bija veicināt zinātnes pētīšanu un zinātnes izplatīšanu tautā un gatavot Latvijas vajadzībām darbiniekus ar augstāko izglītību. Starp 11 fakultātēm bija arī 1920. gada 13. janvārī dibinātā Teoloģijas fakultāte. Uzsākot 1937./38. mācību gadu, šajā fakultātē tika nodibināta arī Pareizticīgās teoloģijas nodaļa.

Ar 1938. gada 12. aprīļa Ministru kabineta lēmumu nodibināja divpadsmito - Romas Katoļu teoloģijas fakultāti ar latviešu un latīņu mācību valodu un studijas tajā sākās ar 1938./39. mācību gadu.

Ienākot padomju varai, 1940. gada augustā tika likvidētas abas Teoloģijas fakultātes un mācībspēki atlaisti no darba. 1942. gadā - vācu okupācijas laikā daļēji tika atjaunota Teoloģijas fakultāšu darbība pie LU, lai ļautu pabeigt studijas tiem, kuri studēja pirms 1940. gada.

1944. gada 13. oktobrī Rīgā ienāca Sarkanā armija, atjaunoja Padomju varu un Teoloģijas fakultātes slēdza.

Katoļu teoloģijas fakultātes liktenis šobrīd ir neskaidrs. Taču cerīgi ir tas, ka 14. maijā LU rektors profesors Juris Zaķis bija vizītē pie Rīgas Romas Katoļu baznīcas Arhibīskapa - metropolīta Jāņa Pujata. "UA" lūdza rektoru to komentēt.

(Turpinājums 2. lpp.)

SVEIKI UN UZ REDZĒŠANOS, LU!

"Esmu trāpījis desmitniekā!"

Vēl dažas nedēļas un tad, savus maģistra darbus aizstāvējuši, izlaidumu svinēs LU maģistranti. Šie pāris studiju gadi pēc bakalaura grāda iegūšanas, liecina par cilvēku īpašo ieinteresētību savā specialitātē, arī vēlmi iet pa zinātnes ceļu. Tas apliecinājās arī "UA" sarunā ar JĀNI PLAUDI - Filoloģijas fakultātes klasiskās filoloģijas maģistrantu. Viņa specialitāte ir latīņu un grieķu valoda. Tā ir netradicionāla un eksotiska izvēle.

Kādēļ vēlēties studēt tieši šīs klasiskās valodas?

Sākumā par to vēl nedomāju. Vidusskolu pabeidzu 1990. gadā, stājos Universitātē, bet netiku. Gadu pavadīju alternatīvajā dienestā, strādājot slimnīcā. Pēc slimnīcas dzīves izbaudīšanas startēju atkal LU teātra kritiķu kursā. Vidusskolā biju spēlējis teātri un likās, ka tā būs pareizā izvēle. Ātri vien sapratu, ka tas nav man, arī pateicoties lektorei Inārai Ķemerei, jo pie viņas 1. kursā bija ļoti interesantas lekcijas latīņu valodā. Viņas ietekmēts, nogriezos pa klasiskās filoloģijas taciņu. Esmu trāpījis desmitniekā, jo tā ir lieta, kas man patīk. Arī pārējie mācībspēki ir ļoti jauki. Man daudz palīdzējuši docente Ilze Rūmniece, lektors Māris Strads un citi. Cepuri nost mūsu mācībspēku priekšā!

Par ko ir tavs maģistra darbs?

Tēma saistīta ar Ovidiju, precīzāk - ironija Ovidija "Heroidās". Sāku pētīt Heroidās Besaīdas vēstuli Ahilejam un secināju, ka tajā ir ļoti brīnišķīga valoda. Pēc tam lasīju Parida vēstuli Helēnai. Helēnas un Oinumas vēstules Paridam. Man jau bija pētījumi par šīm lietām un tā sāku pamazām tulkot. Docente Rūmniece ieteica meklēt šajās vēstulēs ironiju, un tā radās pamats maģistra darbam.

Laikā, kad modē ir tādas specialitātes kā juristi, psihologi, ekonomisti, tu vēlies nodarboties ar klasisko filoloģiju. Kādēļ?

Tādēļ, ka tas ir interesanti! Ne tikai lasīšana, tulkošana, bet arī pati gramatika ir ļoti skaista lieta. Ja skolas laikā man kāds to būtu apgalvojis, es neticētu! Tagad varu teikt, ka tā ir! Vai arī varu paņemt Cēzaru un palasīt latīniski. Fantastiska sajūta!

Lai mācītos, piemēram, latīņu valodu, ir arī jābūt motivācijai, kādēļ to dari. Iemesli ir vairāki. Tas palīdz saprast svešvārdus, jo liela daļa to ir darināti no latīņu valodas. Vieglāk ir iemācīties svešvalodas, jo, piemēram, angļu valodā 50 procenti vārdu ir no latīņu valodas. Attīsta loģisko domāšanu, jo latīņu valodas gramatika - tā ir "tīra" matemātika - izskatīlot, kura forma, kurai pakārtojas.

Tagad esi arī skolotājs un savas zināšanas jau nodod citiem. Kā jūties šajā lomā?

Man ir veselas četras darba vietas. Vispirms, tas notika jau pirms pāris gadiem, sāku strādāt Rīgas 1. ģimnāzijā. Skolā jauns mācību priekšmets un jauns skolotājs, tas radīja lielu interesi. Mācīties gribētāju "saskrēja" liels bars - apmēram 25 cilvēki, bet "bars" ātri vien "pazuda" un palika apmēram pieci cilvēki, jo valodas apguve nebūt nav tik vienkārša.

Man pašam arī sākumā bija tā, ka rokas un kājas trīcēja, mute sausa, parunāt nevar, bet ir jārunā. Pirmās divas stundas vēl nekas - pirmā stundā iepazīšanās, otrā mācījamies alfabētu, izrunu un viss pagāja labi. Trešajā stundā sākās jaunā viela un tās bija tik maz, bet jāaizpilda 80

(Turpinājums: 6. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ:

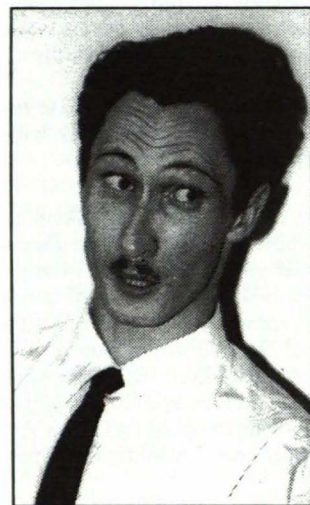
Klāt vasara!!!

Vai gāzīsim podus?

Varbūt Latgalē ... - 7. lpp.

Jūs neticat, bet daudzi šogad beidz LU, lai tālāk... - 6. un 7. lpp.

Laimīgais konkursa dalībnieks brauks uz Prāgu - 12. lpp.

JAUNUMI

Vai tiks atjaunota Katoļu
teoloģijas fakultāte?

(Turpinājums no 1. lpp.)

Rektora ķēde ir lieciniece
pirmskara Universitātei

Kad esam atjaunojuši Latvijas brīvvalsti, mēs cenšamies pēc tā, kas tajā ir bijis labs. Tā ir arī Latvijas Universitāte. Atjaunojam rektora ķēdi, kurā ir tādi simboli, kas it kā LU rektora ķēdei vairs nepiestāvētu. No LU atdalījušies lauksaimnieki, inženieri, mediķi. Mūsu sastāvā kādreiz bija arī divas Teoloģijas fakultātes.

Kad Romas Pāvests Jānis Pāvils II 1993. gada septembrī ieradās Latvijā, pirms tam bija domāts, ka viņš varētu svētīt Romas katoļu teoloģijas fakultātes darbības atsākšanu. Kad 1938. gadā tika dibināta šī fakultāte, tā tika reģistrēta Vatikānā un atbilda Romas katoļu Baznīcas standartiem un prasībām. Diemžēl 1993. gada septembrī (Pāvesta vizītes laikā) šī atjaunošana nenotika, jo fakultāte vēl nebija īsti gatava. Nebija pietiekoši augsts mācībspēku kontingents. No Vatikāna tika izvirzītas stingras prasības pēc noteikta profesoru skaita. Tā tas aplūsa.

Biju mazliet pārsteigts, pēdējā laikā presē lasot par to, ka Latvijā būs jauna - Stradiņa universitāte un ka tajā būšot Teoloģijas fakultāte - Romas katoļu teoloģijas studijas. Mani neuztrauc, jo cilvēki patstāvīgi dara savu darbu un katrs zina, uz ko var pretendēt. Es tādā gadījumā iesaku pārdomāt - vai ir pareizi, ka manā - LU rektora ķēdē ir šis Katoļu teoloģijas fakultātes simbols - grāmatas fonā burti "alfa", "omega" un krusts. Vai nebūtu laiks no tā atvadīties? Tādā gadījumā vienoties par to, ka LU nebūs tā vieta, kur būs pārstāvētas Romas katoļu teoloģijas studijas.

Vatikāna kompetencē ir izlemt, kurā augstskolā būs studijas

Lai noskaidrotu Viņa Ekselences Arhibīskapa Jāņa Pujata domas un situāciju, tikos ar viņu 14. maijā. Arhibīskaps mani laipni uzņēma un man bija liels gods būt viņa viesim. Nodēvu sveicienus no LU un jautāju, kādas ir viņa domas par to, ka tagad Romas katoļu studijas Latvijā varētu notikt citā vietā. Arhibīskaps man atbildēja, ka tas,

Rektora ķēde ar fakultātes simboliku

protams, ir Vatikāna kompetencē - izlemt, kur būs Katoļu teoloģijas studijas. Neapšaubāmi, ka tiks ņemts vērā arī tas, ka Romas Katoļu teoloģijas fakultāte Vatikānā ir reģistrēta pie Latvijas Universitātes. Ja ir ideja, ka fakultāte varētu tikt atklāta citā universitātē, tad, neapšaubāmi, no Vatikāna būs jautājums - kāpēc Latvijas Universitāte izrādījies tik slikta, lai tajā ieturpinātu iesāktu tradīciju.

Viņa Ekselence izteicās, ka, viņaprāt, LU būtu piemērotāka. Kā vienu pamatojumu viņš minēja to, ka Romas katoļi stingri iestājas par cilvēka tiesībām dzīvot, pret abortiem. Medicīnas akadēmija, kas šobrīd veidojas par Stradiņa Universitāti, sagatavo mediķus. Viņi Romas katoļu tuvumā esot kontrastējoši tajā ziņā, ka viņu darbības laukā ietilpst abortu taisīšana. Blakus atrasties katoļiem, kuri to uzskata par nepieņemamu, ir nesaņemami. Es gan brīdināju, ka LU arī virzās uz medicīnas studiju ieviešanu. Viņaprāt, Latvijas Universitāte ir visplašākā profila humanitāro studiju iestāde, kurā cilvēks tiek izglītots vispusīgi.

MĀRA SADOVSKA

Aktualitāte Ķīmijas fakultātē

Rūpnieciski attīstītajās valstīs polimēru termonosēdmateriālus (TNM) biežsienosēdmateriālu, nosēdlentū, plānu nosēdcaurulišu, nosēdplēvju vai citu profilizstrādājumu veidā plaši izmanto dažādās tautsaimniecības nozarēs, galvenokārt, konstruktīvo elementu savienošanā unhermetizācijā, produkcijas iesaiņošanā un citur. Šādu materiālu izstrāde, izmantojot augstenerģētisko procesu tehnoloģiju (izejvielu radiācijas apstrādi ar g-starojumu vai paātrinātiem elektroniem), tiek veikta arī Latvijā jau 20 gadus. Jau tagad interese izraisīta pieprasījums pēc speciāliem termonosēdizstrādājumiem, kurus varētu izmantot republikas nozīmes siltumtīklu, kā arī privātā sektora komunikāciju siltumizolācijas pārklājumu savienojumu vietu hermetizācijai u.c. Tādējādi pētnieciskās atziņas, kas patlaban tiek risinātas, sekmētu republikā svarīgu nozaru attīstību. Pēdējo gadu pētījumi jāva paplašināt TMN īpašību kompleksu, kas padarīja tos konkurent-

spējīgus ar pasaulē pazīstamu firmu materiāliem.

Par TNM izstrādājumu izveides bāzi kalpoja veiktās teorētisko un praktisko pētījumu atziņas, kuras izstrādātas LU Ķīmijas fakultātē sadarbībā ar LU polimēru mehānikas institūta un RTU Polimērmateriālu institūta pētniekiem. Pētījumi tiek turpināti un tos finansē Latvijas Zinātnes padome. Par paveikto darbu ciklu "Fizikāli-ķīmiskie aspekti radiācijas modificētu polimēru termonosēdmateriālu izveides nodrošināšanā, to struktūras, deformatīvo un ekspluatācijas īpašību pētīšanā" LU Ķīmijas fakultātes docents Valdis Kaļķis nesē aizstāvējis doktora grādu.

Minētās zinātniskās tēmas izstrādē tiek pieaicināti arī studenti, kas šajā polimēru radiācijas ķīmijas virzienā varētu izstrādāt bakalaura, maģistra, kā arī doktora darbus.

INESE REIMATE

KONFERENCES

Vai mēs ar savu rīcību Tev nedarām pāri? Uz šiem jautājumiem atbildes cenšas rast dažādu valstu zinātnieki. Par to tika spriests arī Rīgas jūras līča projektam veltītajā konferencē Jūrmalā, kas notika no 10. līdz 14. maijam. Pirms tam bija Ziemeļvalstu un Baltijas zinātnieku kopējais pētnieciskais darbs piecu gadu garumā, kurā bija iesaistīti vairāk nekā 100 zinātnieki un dažādu nozaru studenti no Ziemeļvalstīm, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. Projekta galvenais mērķis bija: gūt jaunas ziņāšanas par Rīgas jūras līci, kas nākotnē varētu tikt izmantotas kā pamats ūdens aizsardzības izstrādē. Projekta ietvaros tika pētītas vides problēmas līcī un tā sateces baseinā, kā arī to ietekme uz visu Baltijas jūru. Īpašs uzsvars projektā tika likts uz līča eutrofikācijas - pārsātinātības ar barības vielām - līmeņa izpēti. Tika noskaidrota piesārņotāju un barības vielu koncentrācija un izplatības likumsakarības līcī.

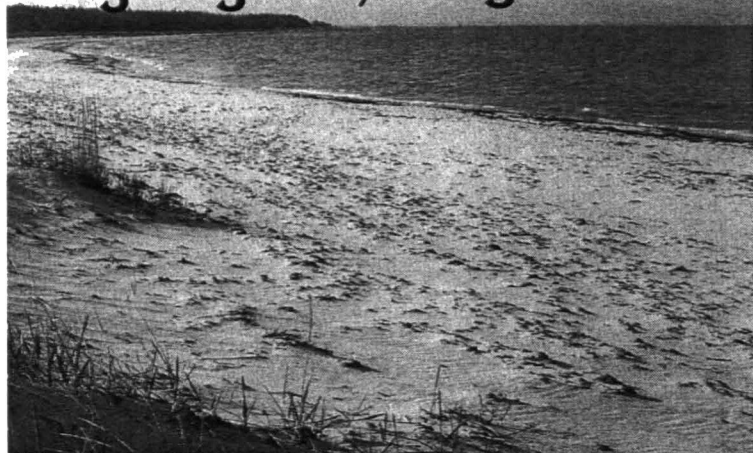
Rīgas jūras līča izpētes projekts sastāvēja no sešiem apakšprojektiem - Līča sateces baseins un ietilpdes, barības vielu aprīte ūdens masā, ķīmiskie un bioloģiskie procesi nogulumos, ūdens apmaiņa, barības vielas, hidrogrāfija un datu bāzes radīšana, noturīgo piesārņotāju un smago metālu bilances, hidrobioloģiskā produkcija un barības vielu transportēšana piekrastes zonā. Daļa pētījumu tika veikta arī kuršu jomā.

Projektu atbalstīja Ziemeļu valstis un finansēja Ziemeļvalstu padome.

Par Latvijas zinātnieku ieguldījumu projektā savu viedokli "UA" lūdza izteikt Andri Andrušaiti, Hidroekoloģijas institūta direktoru:

- Svarīgi ir tas, ka šajos Latvijas zinātnieku grūtajos laikos esam strādājuši kopā ar Rietumu kolēģiem. Lielā projekta ietvaros bija arī

Baltijas jūra, kā jūties?

kāds mazs apakšprojekts, kura uzdevums ir dažu mēnešu laikā iegūtus datus apkopot un izdot kompaktdisku.

Visā Baltijas jūrā darbojas Helsinku komitejas vadītā monitorinģa programma. Rīgas līcis kā viena no Baltijas jūras sastāvdaļām tiek monitorēts un sekots līča stāvoklim.

Cik lielā mērā šajā projektā bija iesaistīta Latvijas Universitāte?

Hidroekoloģijas institūts ir piederīgs Latvijas Universitātei. Veicam apmācības darbu, galvenokārt saistībā ar Bioloģijas fakultāti, kurā lasām vairākus kursus. Bioloģijas fakultātē nesen notika seminārs, noslēdzās TEMPUS projekts par bioloģijas mācīšanas reorganizāciju Latvijas Universitātē. Eiropas eksperti mums palīdzēja izstrādāt bioloģijas apmācības projektu. Viena no svarīgākajām rekomendācijām bija tāda, ka ir jācenšas pēc ciešākas augstskolas un tās institūtu sadarbības, lai to atdeve būtu lielāka. Institūtos ir vismūsdienīgākais zinātniskais ekipējums un aparatūra, un studentiem ir jāredz, kā rit darbs šādā institūtā.

Kādās nozarēs šajā projektā piedalījās Latvijas zinātnieki?

No Latvijas pētniecības iestādēm projektā piedalījās Latvijas Hidrometeoroloģijas pārvalde, Latvijas Lauksaimniecības univer-

sitāte un LU Hidroekoloģijas institūts. No sešiem apakšprojektiem mūsu zinātnieki piedalījās piecos.

Prieks, ka jauniešiem, kuri mūsu institūtā uzsākuši darbu, šis projekts bijis kā tramplins, lai ielēktu starptautiskajā zinātniskajā sabiedrībā. Mēs varam piedāvāt jaunajiem, kuri pie mums nāk un kuriem acis ir mirdzums uz zinātni, mācības Skandināvijas augstskolās, un daudzi to jau ir izmantojuši. Vairāki cilvēki jau ieguvuši vai arī iegūs zinātniskos grādus Skandināvijas augstskolās.

Mums ir ikdienas sakari starp mūsu institūta laboratorijām un laboratorijām Skandināvijā - Stokholmas universitātē, Kopenhāģenas universitātē, Helsinku universitātē un citur.

Cik svarīga Latvijai ir jūras pētījumu nozare?

Šajā nozarē Latvijā ir starptautisks līmenis un mūsu zinātnieki ir pasaules līmenī. Valdība to saprot un mēs saņemam samērā lielu finansējumu no valsts pētījumu veikšanai. Galvenokārt tas ir sakāms par jūras monitoringa programmu. Darbs, ko jūrā darām, ir vajadzīgs mūsu valstij.

Latvijā ir jūras valsts ar vairāk nekā 500 kilometru garu jūras piekrasti.

Studentiem, kuri izraudzītos jūras vides pētījumus par savu karjeru, domāju, ka nevajadzētu vilties. Darbs ir interesants un nozīmīgs.

MĀRA SADOVSKA

Kas ir nauda, dzīvesstils un jaunās identitātes?

"Filosofa dzīve un nauda".

Vislabāk atmiņā ir saglabājusies O. Rammštedta uzstāšanās, jo tas bija konferences pirmais lasījums, kurā viņš lieliski mums izklāstīja G. Zimmela teoriju par naudas filosofiju. Šajā teorijā Zimmels parāda, ka nauda nav atkarīga no garīgās dzīves, taču saistības starp tām pastāv.

Tika aplūkota arī mijiedarbība starp individiem kā maiņas forma un apmaiņa vispār.

Mainas svarīgākā pazīme ir tā, ka vērtība tiek salīdzināta automātiski un cilvēki ir tikai izpildītāji. Lietas, kas tiek apmainītas, tiek mainītas pēc to vērtības izteiksmes naudā.

Nākošais, pie kā apstājās O. Rammštedts bija naudas saimniecība un sociālie procesi. Šeit kā svarīgu iezīmi Zimmels uzskatīja, ka naudas saimniecība nav tas pats, kas kapitālisms un tādēļ viņš kritiski aplūkoja Marksas materiālistisma teoriju.

Zimmels uzskatīja, ka socioloģijas uzdevums ir atsevišķi apskatīt sociālās mijiedarbības formas.

Pēc Zimmela, lai labāk tiktu izprasta naudas būtība, ir jāizprot indivīdu savstarpējā mijiedarbība.

Šis referāts atspoguļoja teorijas aktualitāti arī mūsdienās.

Vēl atmiņā palika S. Dobelnieces referāts, kurš bija veltīts pašreiz aktuālai tēmai Latvijā - nabadzībai. Īsumā mēģināšu atstāstīt galvenās tēzes.

Nabadzībai ir sava struktūra, kas ir saistīta ar cilvēku uzvedību. Nabadzībai piemīt arī sava kultūra, kuras rašanās tiek novērota arī Latvijā. Nabadzībai piemīt lokālisms - orientēšanās uz tiešo vidi, kurā indivīds uzturas. Cilvēki neintegrejas sociālos institūtos, šiem cilvēkiem piemīt bezcerība, apātija, ka viņi nevar mainīt esošo sistēmu. Viņi noslēdzas sevi, aprobežojas arī saskarsme.

Vēl es vēlētos atzīmēt E. Buceņieces referātu, kurā interesanta šķita Zimmela atziņa, ka pastāvošā kultūra ir virišķa, un ka sievietes aizpilda tikai tani esošās tukšās spraugas. Un ka šī ideja tika ņemta par bāzi feminisma formulēšanai.

Protams, visi referāti bija interesanti. Šeit es minēju tikai tos, kuri man šķita spilgtākie. Tos visus bija vērts noklausīties, jo varēja uzzināt daudz jauna un iegūt filozofiskas atziņas.

Konferenci organizēja Dr. Anna Stepēnko un viņas darba grupa: prof. dr. Maija Kūle, Signe Dobelniece, Ansis Zunde. Jācer, ka tā nebūs vienīgā konference, ko būs rīkojuši šie visnotaļ apņēmīgākie cilvēki un saglabāsies Latvijas Universitātes, Sorosa fonda Latvijā un Gētes institūta Rīgā sadarbība.

VELTA MAZŪRE,
Vēstures un filozofijas
fakultātes socioloģijas
specialitātes 1. k. studente

VAR ARĪ TĀ

Jauni kaimiņi, jaunas perspektīvas LU
Vēstures un filozofijas fakultātēVācijas-Latvijas sociālzinātniskais centrs DeLa SSC uzsāk
savu darbību

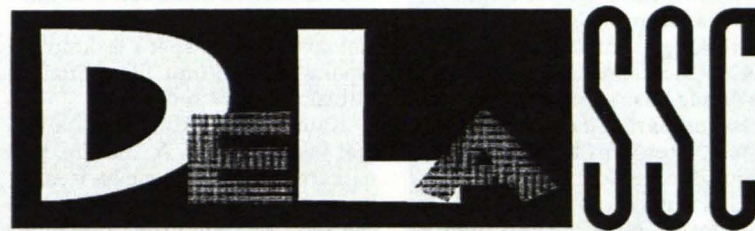
Vēsturniekiem un filozofiem jau izsenis ir nācies sadzīvot ciešā kaimiņbūšanā, daļot savā starpā "Saktas namu" Brīvības bulvārī. Atgriezoties pašai brīvībai, fakultātē nākušas klāt vēl divas zinātņu nozares - socioloģija un politoloģija. Drīz pēc tam arī A. Lejiņa LĀI un Rīgas Humanitārais institūts. Šobrīd šis kaimiņbūšanas ir kļuvis par visam ciešā, jo nupat šīs fakultātes "skudru pūznī" iemājojis jauns partneris - Vācijas-Latvijas sociālzinātniskais centrs.

Tas ir kooperācijas projekts, kurā piedalās LU Vēstures un filozofijas fakultāte, Berlīnes Humbolta universitātes Ziemeļeiropas institūts, kā arī Berlīnes Brīvības universitātes Internacionālās politikas un reģionālstudiju institūts. Nu, kur vēl šaurāk, vēl draudzīgāk! Telpu šaurība var būt nomācošs apstākļi, bet pārnēstā nozīmē tā var veicināt "joslu pārklāšanos", kad radniecīgas zinātņu nozares, tā teikt, satuvinās un atrod kopīgus mērķus. Būt par Latvijas sociālo un kulturālo norišu sapratējiem un skaidrotājiem (jeb "sabiedrisko procesu ekspertiem"), kā sevi dažs labs steigš pieteikt) drīkst tikai tie, kuri prot saprasties pašī savā starpā, kuri līdztekus savas zinātniskās pētniecības savdabībai prot apzināties sevi arī kā sociālzinātniekus, proti, kā tos, kuru aroda uzdevums ir kulturālo parādību Latvijā aprakstīšana un skaidrošana.

Par DeLa SSC ideju

Sadarbība allaž ir bijusi apbūvējamā bagātīnāšanās. Tāpēc šajā projektā pirmajā vietā ir apmaiņas ideja. Vispirms jau latviešu studentiem un pasniedzējiem pavērsies plašāks iespēju lauks doties pētīt studiju sistēmu Vācijā, pašiem studēt minētajās augstskolās, dzīvot līdzī Berlīnes ikdienā un svētkiem. Vienlaikus apzināties sevi kā savas zemes - Latvijas pārstāvjus un ļaut savam Berlīnes līdzcilvēkiem atklāt Latviju, iepazīstot sevi. Pēc tam, atgriežoties atpakaļ savā fakultātē, šie cilvēki būs paņēmuši līdzi kādu daļu no Berlīnes, turienes iespāidus, saskarsmē ar turienes cilvēkiem pieredzēto. Tātad, ne tikai zinības (kaut runa, protams, ir arī par tām!), bet svaigu vēsmu, kuru viņi ienesīs savas zinātnes nozarē un arī savās komunikatīvās vidēs. Tieši svaigas vēsmas no pasaules dažādām malēm ir tas, kas pašlaik pietrūkst LU. Tāpat kā pietrūkst drošas pāriecības par savu atkalatgūto pieredzi pasaules universitāšu saimei.

Galvenajiem "aktieriem" jeb subjektiem šajā projektā ir jābūt jaunajiem censoņiem sociālzināt-

VĀCIJAS-LATVIJAS SOCIĀLZINĀTNISKAIS CENTRS

nes druvā (mēs sakām: zinātniskā jaunaudze) - gan nopietniem MA studentiem, kuri savu tālāko dzīves ceļu grib saistīt ar akadēmisko karjeru, gan arī doktorantiem vai jaunās paaudzes docētājiem. Tieši viņiem, pateicoties mūsu organizētajās apmaiņas gūtājiem svaigājiem iespāidiem, nāktos sajūt nepieciešamību papildināt sevis izpratnes - šīs savdabīgās sava akadēmiskā aroda identitātes, tā augsto prestižu, kāds tam piemīt arī citās Eiropas kaimiņvalstīs. Te cita starpā runa var būt par daudz ko - par gluži praktiskām lietām un to izpausmēm. Arī par akadēmiskās sadzīves stilu, lai, teiksim, tiekoties ar kolēģiem no citām valstīm, uzreiz zinātu, ko pirmajā saskarsmes brīdī viņš no jums sagaida. Mēs velamies veicināt izšķirīgu atsvēšināšanos no okupācijas laika mantotā, šad un tad vēl tepat sastopamā, nedaudz pāršūdinātā vai uz otru pusi pārsvēstā "padomju propagandista mundiera". Paradoksāli, bet tieši šeit, Universitātē, latviešu nacionālās izglītības templī, pārmaiņu gars dažviet sevi apliecina visai lēnīgi un trausli. Kāpēc gan tieši tur, kur vajadzētu atrasties daudzsoļošu pārmaiņu un pašam atdzimšanas avangardam, jūtams panikums, depresija? Cēloņi ir meklējami ne tikai tajā nožēlojamā materiālajā stāvoklī, kādā ir nospēsti mūsu sociālzinātnieki, bet arī t.s. atplūdos. Tas nozīmē, ka šie "sparģie un varģie" aizplūst no savas Alma mater, ka akadēmiskā karjera, kas būtībā ir viena no godpilnākajām visu arodu sarakstā, ir zaudējusi savu pievilcību. Kas ir darāms, lai to atgūtu? Jāsakārto sociāli saimnieciskās sistēmas valstī? Jā, protams. Bet ir arī jāļauj fakultāšu gaitēpos ielūst šim svaigajām vēsmām, ir "jāatver logi" šīm jaunatrastajām jeb papildinātajām identitātēm. DeLa SSC grib šajā lietā dot savu mazo, bet svarīgo ieguldījumu.

Kādas būs konkrētā darba formas?

Lai šāda rakstura darbs vispār varētu tikt veikts, protams, ir nepieciešami finansu līdzekļi. To piešķiršanu 1997. gada nogalē apstiprināja Volkswagenstiftung, pēc tam, kad divu Berlīnes universitāšu profesori Manfreds Kerners un Bernds Henningens 1996. gadā bija iesnieguši šā projekta atbalsta prasījumu. Tātad pirma-

jiem trīs darbības gadiem DeLa SSC finansinālais segums ir samēklēts. Tālākais lielā mērā ir atkarīgs no tā, kādi būs darba augļi, kā veiksies ar ieceru īstenošanu.

Vācijas-Latvijas sociālzinātnu centrā būs pieejamas:

- daudz labu grāmatu sociālo zinātņu jomā,
- CD-ROM kolekcijas, kuras līdzēs gūt orientāciju par sociālzinātnisko pētījumu bibliogrāfijām,
- elektroniskais aprīkojums (kopētājs, datori, satelīts, videoiekārta).

Faktiski tas nozīmē, ka studenti un pētnieki varēs ielūkoties Vācijas bibliotēku katalogos un sastādīt pašu nepieciešamāko grāmatu sarakstus, kuras mūsu iespēju robežās sagādāsim Vācēm. Tāpat studentu un pasniedzēju rīcībā būs citas sociālzinātniskās datu bāzes, kuras izveidojuši gan vācu, gan latviešu pētnieki. Turklāt gan studējošie, gan citi interesenti centra telpās varēs iegūt konkrētu un izsmeļošu informāciju par studiju iespējām vācu universitātēs, par stipendijām (piem. DAAD, Seidelstiftung u.c.) un to pieteikšanās kārtību, kā arī citu praktisku formalitāšu kārtēšanas iepatnībā Vācijas universitātēs.

Konkrēti attiecībā uz apmaiņu: divreiz gadā uz Berlīnes universitātēm varēs doties divi studenti un viens docents no Latvijas. "Pirmās bezdelīgas" jau ir Berlīnē: par Latvijas vēstures problēmām Berlīnes Brīvā universitātē lekcijas lasa docents Gvido Straube. Solvita Mārtinsone un Jānis Bruģētājs ir pirmie studenti, kuri savus maģistru projektus izstrādā Vācijā. Savukārt ik semestri projekta ietvaros viens docētājs ieradīsies LU Vēstures un filozofijas fakultātē no Berlīnes.

Apzinoties, cik daudz šajā lietā ir atkarīgs no paša projekta subjekta - no studentu un docētāju pretimnākšanas, mēs ceram uz labu izdošanos un veiksmīgu tālāko darbību zinātniskās apmaiņas idejas garā.

AIGARS DĀBOLIŅŠ,
projekta DELA SSC
vadītājs Rīgā

Eiropas Savienības tiesībās
četriem studentiem nav
jāsāk no nulles

Komanda tūlīt stāties tiesas priekšā. No kreisās: Jānis Taukačs, Mārtiņš Pujats, Elina Šteinerte un Kristīne Sakārne

Jau sesto gadu The British Centre for English and European Legal Studies (University of Warsaw) sadarbībā ar Eiropas Tiesu un Kembridžas universitāti rīko sacensības Centrālās un Austrumeiropas valstu studentiem Eiropas Tiesībās. Šīs sacensības šogad notika Prāgā, Kārļa universitātē laikā no 30. aprīļa līdz 3. maijam. Tajās piedalījās 17 komandas no Čehijas, Polijas, Ungārijas, Rumānijas, Bulgārijas, Moldovas, Lietuvas, Igaunijas, Krievijas, Ukrainas, Kazahstānas un šogad pirmo reizi arī no Latvijas.

Tā kā Latvija tikai sāk iekarot Eiropas sacensības ar savām zināšanām, ir svarīgi apzināt tos uzņēmīgos un darboties alkstošos studentus, kuri paši uz savu iniciatīvu dodas sacensties ar citu Eiropas valstu studentiem.

Šoreiz runa ir par četriem Juridiskās fakultātes studentiem, kuri piedalījās Prāgā rīkotajās sacensībās, ko sauc par MOOT COURT (studentiem tiek radīta īstas tiesas atmosfēra ar visiem noteikumiem un etiķeti): Elinu Šteinerti un Mārtiņu Pujatu (2. kurss), Kristīni Sakārni (3. kurss) un Jāni Taukaču (Starptautisko attiecību Institūts, maģistrantūras 1. kurss). Iespāidos par MOOT COURT dalībnieku ELINA ŠTEINERTE un MĀRTIŅŠ PUJATS.

E. un M.: Šogad MOOT COURT "lauciņš" bija Eiropas Savienības tiesības, pamatā brīvais tirgus Eiropas Savienības ietvaros. Sacensības noritēja divās kārtās: rakstiskajā un mutiskajā. Visu informāciju un materiālus saņēmām tikai 18 dienas pirms galējā darbu iesūtīšanas termiņa. Katrai komandai kopumā tika dotas 20 minūtes, kurās tika prezentēti komandas argumenti un atbildēts uz tiesnešu uzdotajiem jautājumiem.

M.: Daži tiesneši mūs burtiski "nomētāja" ar jautājumiem. Tādā veidā viņi pārbauda, kā cilvēki pārzina lietu. Tiesnesis ar jautājumiem vai nu uzvedina uz pareizās domas, vai arī iegāz. Tas ir viņu ziņā.

E.: Tiesnešu uzdotie jautājumi nebija nekādi elementārie, bet gan profesionāli un grūti. Tiesneši paši bija no dažādām valstīm. Katrai komandai tiek nozīmēts tiesas priekšsēdētājs un divi palīgi, kas ir citu komandu treneri. Priekšsēdētājs visām komandām ir viens un tas ir Lords Slins no Hedlijas, bijušais Eiropas Tiesas advokāts.

U.A.: Kāda bija lieta, kuru jums vajadzēja skatīt?

M.: Tā bija par valsti, kura bija centusies aizsargāt savu rotālietu tirgu. Viņu kaimiņvalsts centās iekarot pirmās tirgu ar savām rotālietām, ko pēdējā mēģināja nepieļaut. Tā kā tas pilnībā neatbilst ES tiesībām, šī lieta nonāk Eiropas Tiesā.

E.: Pati lieta bija izdomāta, bet situācija tika balstīta uz pilnīgi reāliem faktiem.

U.A.: Un kā ar rezultātiem?

M.: Objektīvais vērtējums - 8. vieta 17 komandu konkurencē.

E.: Bet starp vietām bija tikai dažu punktu starpība. Toties rakstiskā daļa mums bija vislabākā, ieguvām 18 punktus no 20 iespējamajiem. Nākošgad mēs vairs nevarēsim piedalīties šajās sacensībās, toties mums ir lepnams par to, ka mūsu darbs tiks izsūtīts kā paraugs nākamā gada dalībniekiem.

M.: Mēs saņēmām sertifikātus, kuri stāv mājās dziļi noslēpti, lai nepazūd.

U.A.: Kas jūs sarūgtināja vai neapmierināja?

E.: Ar tiesnešu vērtējumu neesam neapmierināti, jo uzticamies viņu kompetencei. Bet būtu gribējies lielāku ieinteresētību no pašu fakultātes puses. Tas bija tik pamatīgs darbs, ka bez pretimnākšanas ir grūti. Vēl liels minuss bija tas, ka mums nebija nekādu priekšzināšanu Eiropas Savienības Tiesībās, nācās visu apgūt no "nulles".

M.: Vienīgais, kas mums palīdzēja, bija Džons Kūnijs (John Cooney) no Eurofakultātes, viņš risināja visus finansīlos jautājumus, kā arī bija mūsu komandas treneris un brauca mums līdzi uz Prāgu. Mēs visi esam viņam vislielāko pateicību parādā. CIVIC EDUCATION PROJECT sedza mūsu dalības maksu un dzīvošanas izdevumus, bet Sorosa fonds atvēlēja naudu ceļa izmaksām.

U.A.: Kas bija pozitīvākais moments visā šajā notikumā?

M.: Visas komandas bija līmeni, neviena neizgāzās. Kā teica tiesneši, nebija nejuridisku argumentu, nedz arī neprofesionālas pieejas.

E.: Tā ir fantastiska pieredze, un es uzskatu, ka katram tiesību studentam ir jāiziet cauri šādām sacensībām, tās būtu jāriko arī universitātes līmenī, sākot ar 1. kursu, lai studenti saprastu, kas tas patiesībā ir, ko viņi studē.

IEVA STARE

Nepalaid garām izdevību studēt Berlīnē!

Ja Tu
» proti vācu valodu
» gribi studēt kādā no Berlīnes universitātēm
» plāno kādu lielāku pētniecisku projektu humanitārajās vai sociālajās zinātnēs (maģistra u.c.), tad zvani mums pa tālruni 7223747 vai atnāc uz 77. telpu LU Vēstures un filozofijas fakultātē

(Brīvības bulv. 32, 4.stāvā) pirmdienās no 15 līdz 18, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no 10 līdz 13.

Katru semestri (01.04.-15.07. un 01.10.-15.02.) diviem sociālo vai humanitāro zinātņu studentiem tiek dota iespēja studēt Berlīnē. Pirmie divi latvju studenti jau mācās Berlīnē, kur katru dienu, no

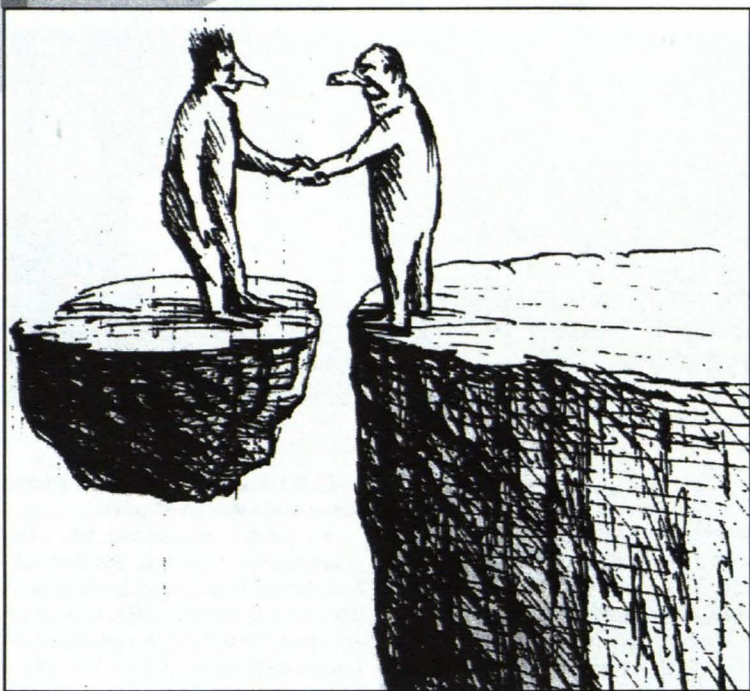
universitātes mājup braucot, viņi var apskatīt San Sussi pili, Potsdamas laukumu - lielāko un futuristiskāko apbūvi visā Eiropā, apmeklēt izcilas bibliotēkas un tādas pat diskotēkas, viņiem paveras vācu metropoles mākslas scēna un viss lielais un visnotaļ draudzīgais Herta BSC futbola fanu pulks!

Atvadu vakariņas kopā ar Tomu Kenediju (Eiropas Savienības Tiesa)

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Problēmas, problēmiņas...

Kādā no psiholoģijas lekcijām, mums - Ekonomikas un vadības fakultātes komerczinību bakalaura programmas 2. kursa studentiem - profesore R. Garleja piedāvāja pārdomāt un uzrakstīt, sarindojošā pēc nozīmīguma, mūsu akadēmiskās grupas 15 visspilgtāk izteiktās, nepietiekoši atrisinātās problēmas. Tā kā lekcijas tēma bija "grupu teorija", mums neradās nekādi iebildumi un mēs to veicām. Problēmas, protams, studentiem ir daudz un tika pieņemtas 52 problēmas. Visgrūtākais un arī visinteresantākais process, bija rezultātu apkopšana, jo katrs students saskatīja citādas problēmas.

Visbiežāk tika pieminētas šādas problēmas:

- tiek lietots pārāk daudz alkohola un cigarešu 22 reizes;
- mazas stipendijas 21 reizi;
- kolektīva saliedētības un izpalīdzības trūkums, strīdi savā starpā 18 reizes;
- mācību telpu nepiemērotība mācību procesam 18 reizes;
- mācību līdzekļu trūkums 16 reizes.

Jāpiebilst, ka dažu problēmu raksturojums bija visai kuriozs, piemēram,

- © slikti higiēnie apstākļi;
- © nesaskaņas ar garderobistēm;
- © atsevišķu mācībspēku sliktā humora izjūta;
- © neobjektīvi Kūlhārda fani.

Dažu problēmu skaidrojums bija pretrunīgs, piemēram,

- daudz lekciju un eksāmenu,
- maz lekciju.

Kā vislielākās problēmas (ierindotas 1. vietā) tika minētas:

- zemās stipendijas 8 reizes;
- mācību līdzekļu trūkums 5 reizes;
- neieinteresētība mācību procesā 4 reizes;
- problēmas atrast darbu studiju laikā 2 reizes;
- lekciju kvalitāte 2 reizes;
- kolektīva saliedētības un izpalīdzības trūkums 1 reizi;
- zemā sekmība 1 reizi.

Lai varētu ranžēt studentu uzskaitītās problēmas secībā, ņemot vērā gan pieminētās problēmas svarīgumu, gan pieminēšanas biežumu, mēs izmantojām sistēmu, kur katrai studentu pieminētajai problēmai tika piešķirts punktu skaits apgriezti tās svarīgumam, t. i., svarīgākā pro-

blēma saņēma 15 punktus, bet vismazsvarīgākā - 1 punktu. Pēc tam visām pieminētajām problēmām tika saskaitīts punktu skaits un tās tika sarindotas šādā svarīguma secībā.

Piedāvājam jums iepazīties ar 25 svarīgākajām problēmām:

- mazās stipendijas 261 punkts;
- pārāk daudz alkohola un cigarešu 165 punkti;
- mācību līdzekļu trūkums 165 punkti;
- mācību telpu nepiemērotība mācību procesam 162 punkti;
- kolektīva saliedētības un izpalīdzības trūkums, strīdi savā starpā 139 punkti;
- neieinteresētība mācību procesā 120 punkti;
- problēmas, saistītas ar studentu ēdnīcu 96 punkti;
- neinformētība par turpmāko studijās 95 punkti;
- biežas LU vadības maiņas un studiju reformas 91 punkti;
- nevērība pret savu veselību 90 punkti;
- zemā lekciju apmeklētība 90 punkti;
- lekciju kvalitātes līmenis 86 punkti;
- grūtības atrast darbu studiju laikā 86 punkti;
- augsta maksa par studijām 76 punkti;
- mācībspēku un studentu konflikti (pedagoģiskā saskarsme) 73 punkti;
- neērsts studiju grafiks 63 punkti;
- morāli ētisko normu degradācija studentu vidū 62 punkti;
- atpūtas telpu trūkums fakultātē 62 punkti;
- liels studentu skaits grupā 59 punkti;
- zema sekmība 56 punkti;
- zems studentu kultūras līmenis 51 punkts;
- mācībspēku profesionalitāte un attieksme pret studiju procesu 32 punkti;
- subjektīvs zināšanu novērtējums 31 punkts;
- laika trūkums studijām 31 punkts;
- grūtības apvienot mācības ar darbu 31 punkts.

Protams, ka no šiem datiem nevar izdarīt spriedumus par visas fakultātes studentu problēmām un nekādā gadījumā - par visas Latvijas Universitātes problēmām, bet varbūt kādā grupā ir radušās līdzīgas pārdomas?

Ekonomikas un vadības f. komerczinību bakalaura programmas 2.kurss

MUMS RAKSTA

God. "UA" redaktore I. Brinkmane!

"UA" (12.05.1998.) lasu rakstu "Dabas zinātnēs esam jaunas revolūcijas priekšā jeb Visumā neesam vieni" par profesora Andra Buiķa pasniegšanas metodiku un vēl citām interesantām lietām.

Raksta sākumā paustās metodiskās nostādnes ir man tuvas, jo daudz kas sakrīt ar manu pieredzi un pārliecību. Tomēr gribu iebilst pret vairākām no interesantajām lietām.

Lai būtu saprotama manu iebildumu loģiskā bāze, atļaušos nelielu citātu no raksta "Zinātne Latvijas ceļā" ("LMM", 02.04.1998.):

"Reliģijas apgalvojumu pamats ir reliģioza cilvēka ticība. Kulta postulāti nesakņojas faktos un loģiskos pierādījumos. Svētais Augustīns rakstīja *credimus ut cognoscamus, non cognoscimus ut credamus*. ("Ticam, lai zinātu, nevis zinām, lai ticētu"). Pretēju ceļu iet zinātne. Tā balstās uz pārbaudāmiem faktiem un loģiskiem secinājumiem."

Jēdziens 'pārbaudāmi fakti', te saprotams kā zinātniska eksperimenta reproducēšanas iespēja. Mērojot gaismas ātrumu rīt, iegūsim to pašu vērtību, kāda bija vakar. Rezultātu nevar mainīt, piemēram, tas, kādu sapni fiziķis redzējis iepriekšējā naktī.

Ne vienam, kurš par šiem jautājumiem ir interesējies, nav noslēpums, ka pasaulē līdzās zinātnei pastāv tāda parādība kā pseidozinātne (par to vairāk izlasāms minētajā rakstā "LMM"). Gan Rietumos, gan Austrumos. Tādēļ ārzemju (un arī pašmāju!) publikācijas lasot, jāsauglabā pašam savs veselais saprāts, lai atšķirtu **graudus no sēnālam.**

"UA" raksta apakšvirsraksts "Dzīve pēc nāves ir zinātniska problēma" atrodas pretrunā ar tam sekojošo tekstu. Tekstā minētie fakti nekādi nav uztverami par zinātniskiem eksperimentiem, izdarīti "secinājums" var saukt par ticību vai pat par pārliecību, bet nekādi tie neattiecas uz zinātnisku secinājumu vārdu. Pieminētajām it kā atmiņām par cilvēka izjūtām klīniskās nāves stāvoklī, pēc kuras notikusi atgriešanās dzīvē, varu likt pretī pieredzi, kad klīniskās nāves mirkli nav atstājuši absolūti nekādas atmiņas.

Tātad, mums nav darīšana ar objektīvu, reproducējamu ekspe-

rimentu, bet gan ar neparedzamu fenomenu, kāds var parādīties un var neparādīties. Viens cilvēks naktī kapsētā varbūt ieraudzīs briesmoni. Tomēr tas nebūs zinātnisks spoku eksistences pierādījums, jo cits cilvēks redzēs tikai vāji apgaismotu krūmu. Zinātne šeit varētu gan nodarboties ar jautājumu - kādi psiholoģiski vai fizioloģiski cēloņi spētu izskaidrot "spoka" redzējumu. Vai, līdzīgi, klīniskajā nāvē redzēto.

Kaut arī tā ir skumja atziņa, tomēr jāpiekrīt prof. A. Buiķim, ka, nekatra zinātnieka rīcība ir ētiska, jo viņu var vadīt materiāli apsvērumi. Es tikai gribētu papildināt, ka var būt arī citi, mazāk materiāli cēloņi zinātnieka neētiskai rīcībai. Piemēram, pastiprināta tieksme pēc popularitātes.

Vēl viens apakšvirsraksts: "Zinātne un reliģija tuvinās".

Tas, par laimi, nav fakta konstatējums. Te dažiem cilvēkiem vēlamais tiek uzdots par esošo. Vai arī jāprecizē redakcija: "Pseidozinātne un reliģija tuvinās". Kam vajadzīga nemotivēta jēdzienu jaukšana? Domāju, ka tie nav ne īsti zinātnes pārstāvji, ne īsti reliģiozi cilvēki.

Ir labi zināms, ka daži izcili zinātnieki, piemēram, fiziologs Pavlovs, ir bijuši reliģiozi. Bet tas būtībā neattiecas uz apspriežamo jautājumu, jo viņi nav jaukuši kopā šīs pilnīgi dažādās lietas - savu reliģiozo pārliecību ar savu darbu zinātnē. Pirmajā brīdī var rasties vilšanās nosaukt matemātiķi Kantoru, kurš mūža beigās mēģinājis matemātiskos pierādījumus atsaukties uz Dievu. Kantors, diemžēl, beidza dzīvi garīgi slims, tā ka šis gadījums ir klīnisks.

"UA" rakstā izdarīto mēģinājumu sasaistīt zinātnes un reliģijas šķietamo tuvināšanos ar jaunu, neparastu ideju parādīšanos zinātnē var kvalificēt kā apšaubāmu polemisku paņēmieni. Tā nav loģiska, bet demagoģiska metode.

Neviens nešaubās, ka, citēju: "zinātnē blakus faktiem, kuri ir izskaidroti, klasificēti un ievietoti kādas zinātnes nozares 'rāmīšos', eksistē vesels mākonis nesaklasificētu fakti."

Bet kāds tam sakars ar reliģiju? Ne jau ar Dieva, bet gan ar pašu zinātnieku pulēm arī šie fakti, zinātnei attīstoties, gūst savu skaidrojumu. Pavisam nevietā ir atsaukšanās uz Eiklīda postulāta vēsturi un uz neeiklīda ģeometriju, kurai nav ne mazākā sakara ar reliģiju, gluži tāpat kā vienreizvienam.

Pēdējais virsraksts: "Kādam ir jārada sabiedriskā doma".

Tiesa. Bet nelaimīga tā sabiedrība, kuras varas vīri savas valsts zinātni mērdē badā. Kurā pseidozinātnes balss skan skaļāk par zinātnes balsi. Kurā par astronomiju raksta tikpat reti, cik bieži - par astroloģiju. "Jaunā Avīzē" (14.05.1998.) A. Balklāva raksts "Bet kāpēc tikai astroloģija?" ir pirmā mūsu presē lasāmā objektīvā informācija par šo nekompetentu cilvēku aprindās tik iemīļoto pseidozinātnei.

No otras puses, ir skumji konstatēt, ka cienijamais matemātiķis prof. A. Buiķis uzskata par iespējamu propagandēt šarlatāniskos "Bibeles koda" pētījumus (sk. minēto rakstu "LMM").

Nesen Rīgā ažiotažā sacēla no Krievijas ieradušos lektoru Šipova un Akimova atkārtotie referāti dažādās vietās, baznīcu ieskaistot. Viņu neparasto pieeju teorētiskās fizikas pamatjautājumiem prof. A. Buiķis silti atbalstīja dažādos masu medijos un savos referātos. Kad raidījumā "Kārlis Streips dod vārdu jums" radio-klausītāja interesējās, kādēļ prof. A. Buiķis mil uzstāties tieši ne-profesionālās auditorijās, kuru klausītāji nav kompetenti fizikas jautājumos, godājamais zinātnieks atbildēja, ka visā drīzumā viņš par šiem jautājumiem runās speciālistu sabiedrībā. Kad LU Fizikas un matemātikas fakultātē tiešām notika šī publiskā Šipova un Akimova ideju apspriešana, tad klausītājiem nācās rūgti vilties - prof. A. Buiķis savu solījumu bija aizmirsis, un divainā kārtā runāja par visu ko, tikai ne par sanāksmes centrālo tēmu - Šipova un Akimova uzskatiem. Cilvēciski jau to var saprast, jo pēc iepriekšējo runātāju teiktā izrādījās, ka nopietnu zinātnieku sabiedrība šos divus autorus ignorē kā ārpus zinātnes stāvošus, pat neatsaucas referatīvajos žurnālos uz viņu publikācijām otršķirīgos izdevumos. Bet kas cilvēciski saprotams, tas ne sevišķi labi izskatās no zinātnes ētikas viedokļa.

Tādas, brīžiem skumjas pārdomas manī izraisīja raksts "Dabas zinātnēs esam jaunas revolūcijas priekšā jeb Visumā neesam vieni". Ar tām dalos arī tādēļ, ka prof. A. Buiķis aicina: "Jāurda, varbūt pat jāaizkaitina citi, lai sāktos diskusija".

**Dr. math. V. Detlovs,
LU Fizikas un matemātikas
fakultātes docents**

LIELAIS SPORTS

No 1. līdz 10. maijam Tartu notika tradicionālās, nu jau 75. Baltijas valstu augstskolu sacensības, kurās piedalījās arī Latvijas Universitātes komandas.

LU volejbola komanda izcīnīja pirmo vietu piecu komandu konkurencē, pārspējot Tartu universitātes komandu. Zelta medaļas saņēma Klāvs Zaļkalns, Ģirts Mārtiņš, Ivo Baranovskis, Andris Krūmiņš, Mārtiņš Jansons un Austris Štāls.

Sieviešu komanda basketbolā, kurā spēlēja Inga Geistarde, kura savai komandai ieguva visvairāk punktu, Zanda Gulbe, Ilona Bičevska, Dzintra Mežzaķe, Ieva Garanča, Evita Žvarte, Evita Done, Vita Druka, Skaidrite Mežzaķe un Agnese Majejska, izcīnīja godpilno otro vietu. Finālā LU meitenes tikās ar Tveras pilsētas Tehniskās universitātes komandu. Pavisam piedalījās septiņas sievietes basketbola komandas.

LU vingrotājas, izcīnot 5. vietu, saņēma speciālbaltu par aug-

Mūsējie Tartu cīnās un uzvar

Apbalvojumu saņem Veselības un sporta izglītības specialitātes absolvente Ilona Bičevska

stu tehniskā izpildījuma līmeni.

Veselības un sporta izglītības katedras absolventi Mārtiņš Alksnis un Edvīns Krūms attiecīgi 5000 un 400 metru distancēs izcīnīja pārliecinošas uzvaras. Netradicionālā disciplīnā 4x100 metri LU komanda, kuru pārstāvēja Ieva Zunda, kura uzvarēja arī 400 met-

ru skrējienā, Kristīne Suharevska ar uzvarām arī tāllēkšanā, augstslēkšanā un 100 metru barjerskrējienā, Edvīns Krūms un Aleksandrs Batarevičs, kurš 100 metru sprintā sasniegta jaunu personisko rekordu.

Apsveicam visus LU cīnītājus!
INGA BĒRZIŅA

VIEDOKLIS

"Kristiešiem jāpeld pret straumi"

Aptauja Teoloģijas fakultātē par kristieša attieksmi pret seksualitāti

Tā TF rīkotajā konferencē "Seksualitāte un kristietība" 6. maijā teica Āgenskalna baptistu draudzes mācītājs Edgars Mažis attiecībā uz masu mediju un sabiedrības vairākuma nelabvēlīgo ietekmi, kura pauz pārāk lielu vajību uzskatos par cilvēka dzimumdzīvi.

Pēc vairāku TF 1. kursa studentu iniciatīvas šī gada martā fakultātes ietvaros tika noorganizēta aptauja ar mērķi noskaidrot teoloģisku izglītību iegūstošu kristiešu attieksmi uz jautājumiem, kas skar cilvēka seksualitāti un katru personīgi attieksmi pret to. Uz šādu aptauju pamudināja sabiedrības plašākās daļas un masu mediju komercstruktūru legalizētais grēks brīvības, mīlestības un skaistuma vārdā. Nemaz nerunājot par to, kā tas ietekmē uz personīgu labsajūtu virzītas morāles aizstāvju jaunatnes vidū, daudz svarīgāk mums šķita uztraukties par pašiem kristiešiem - cik daudz atspēkojumus laicīgo struktūru un izklaides industrijas propagandai viņi saņem savās draudzēs no mācītājiem vai no cita veida kristiešu pret-propagandas.

Otrs aptaujas mērķis bija konstatēt kristīgās sludināšanas vājas un nepilnīgās puses, jo Latvijas baznīcās lielā mērā ir saglabājusies komunisma laika aizspriedu-

Kopā tika aptaujāti 55 studenti, kas sevi uzskatīja par kristiešiem, un rezultāti rāda, ka tikai retajos jautājumos ir konstatējama skaidra ieskatu vienotība, piemēram, attiecībā par abortiem - 95% zēnu un 79% meiteņu uzskata, ka aborts ir slepkavība. Tas parāda, ka puslīdz vienotus viedokļus ir izveidojies jautājumos, kuri arī visbiežāk tiek piemēroti ar latvisko - nu tā arī var secināt, ka par daudzām problēmām tiek runāts stipri nepietiekoši vai vispār netiek runāts.

Mācekļi rabinam ir sekojuši pat uz tualeti, lai redzētu, kā viņš "to dara"

Pēc konferences atklāšanas, ko ar lūgšanu ievadīja TF dekāns Vilis Vārsbergs, uzstājās fakultātes seno valodu katedras vadītājs docents Jānis Sīkstulis, kurš iepazīstināja ar dzimumdzīves stingro reglamentāciju modernajā ortodoksajā jūdaismā. Jāatgādina, ka jūdaisma tradīciju noskaidrošana nebūt nav neaizsūtība, ko kristietība pirms 2000 gadiem izauga tieši no šīs tradīcijas, un vēl līdz šai dienai kvantitatīvi lielāko Bībeles daļu sastāda tieši jūdu Sv. Raksti, ko kristieši sauc par Veco derību.

J. Sīkstulis skaidroja, ka modernajā jūdaismā dzimumdzīvi reglamentē trīs līmeņi - reliģiskie likumi, jūdu rabinu mācība, ko nosacīti varētu saukt par jūdu teoloģiju, un 16. gadsimtā attīstīties misticisms. Rabinu esot dzīvi toras (tora ir jūdu mācība, kas aptver dažādas dzīves puses - gan baušļus, gan praksi) iemiesotāji. No rabinu uzvedības varot mācīties, kā pašam dzīvot. To uzskatāmi parādīt vairākas liecības, ka mācekļi rabinam ir sekojuši pat uz tualeti, lai redzētu, kā viņš "to dara", un rabinu to pieļaujot.

Runājot par jūdu dzīves ciklu, tas sākas ar zēna apgraizīšanu, bet ieišana pieaugušo kārtā meitenēm notiek 12 gadu vecumā, bet zēniem 13 gadu vecumā - ienākšana vīru kārtā saistās ar rituālu, pēc kura zēns drīkst lasīt Toru (šeit šaurākā nozīmē Sv. Raksti), bet dzimumbriedums sākas ar laiku, kad parādās apmatojums uz dzimumorgāniem. Dzimumsakari jūdaismā atļauti tikai laulībā, viss pārējais ir ārpus likuma. Lai mazinātu iespēju savstarpēji nelaulātiem krist kārdināšanā un grēkot, meitenes (sākot ar 3 gadu vecumu) un zēni (sākot no 9 gadu vecuma) nedrīkst atrasties vienatnē. Vīrieši nedrīkst jūsmot par sievietes skaistumu, nedrīkst pa ielu iet aiz

mainība, nevēloties atklāti iztīrīt cilvēka seksualitāti skarošus jautājumus un piedāvāt tiem Kristu neievainojošus risinājumus. Šāda liela aizspriedumainība un tabu noteikšana kavē jauniešu psiholoģisku nobriešanu un kropļo katru morālo sistēmu veidošanos. Beigu beigās katram jaunam kristietim atbildes uz cilvēka vairošanās instinktu piedāvāto "spēli" ir jāatrod pašam, kas bieži vien notiek empīriskā ceļā, ka kristīgās vērtības zaudē savu pievilcību. Un sekas var būt gan ticības degradēšanās, gan pat tās pilnīga noliegšana.

Aptauja bija anonīma un tajā tika ietverti pieci galvenie temati: iekāre, pašapmierināšanās, dzimumattiecības, apaugļošanās un laulība. Piemēram, "Vai pašapmierināšanās ir grēks?", "Vai dzimumsakari starp neprecētiem ir attaisnojami pārbaudes un iepazīšanās nolūkā?", "Vai pretapaugļošanās līdzekļu lietošana ir grēks?" un "Kad laulība tiek slēgta Dieva priekšā?" bija tikai daži no 20 jautājumiem.

sievietes, nedrīkst klausīties sieviešu dziedāšanā, nedrīkst vieglprātīgi uzvesties, nedrīkst sajūst sievietes smaržas, nedrīkst skūpstīt sievietes, izņemt pašus tuvākos radniekus. Vīriešu masturbācija, precīzāk, sēklas novadīšana garām sievietei ir aizliegta. Sievietei attiecībā pret masturbāciju nav specifisku aizliegumu, jo "sēkla" nepamet ķermeni. Talmudā (jūdu rakstu krājumi baušļu standartizācijai un pielāgošanai modernai situācijai ar komentāriem), iespējams, islama ietekmē, ir mikstināti aizliegumi uz homoseksuāliem sakariem, ja salīdzina ar striktajiem aizliegumiem Sv. Rakstos. Arī šeit attiecībā uz homoseksuāliem sievietēm nav specifisku aizliegumu, bet to salīdzina ar senās Ēģiptes sliktu tikumu, kam nebūtu jāseko.

Katra vīrieša pienākums ir precēties un laist pasaulē bērnus - vārds "dzemdēšana" neattiecas tikai uz sievieti, bet dzemdēšanā līdzdarbojas abi - gan vīrietis, gan sieviete. Jūdaismā dzimumattiecības laulībā tiek uzskatītas par vajadzīgu, spēku dodošu un iepriecinošu notikumu, kas noved pie gaidītā rezultāta - pie bērniem.

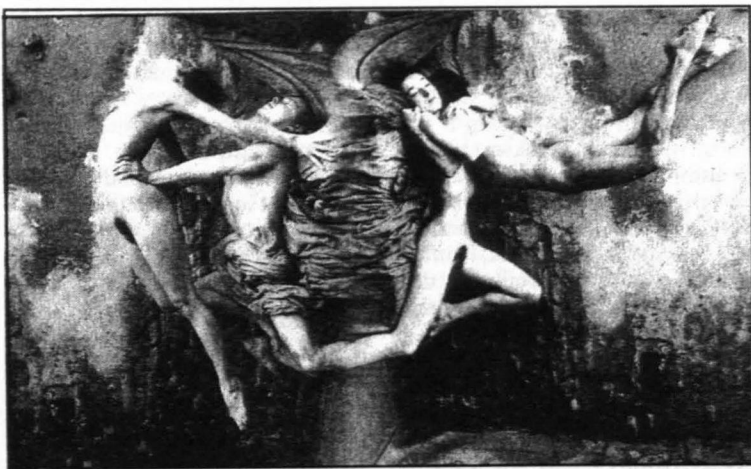
Mēs dzīvojam mītu pasaulē

Ar nākošo referātu uzstājās Āgenskalna baptistu draudzes mācītājs Edgars Mažis. Liekot uzvaru uz apaugļošanās problemātiku, E. Mažis iesāka ar konstatējumu, ka pašlaik sabiedrībā daudz bērnu ģimenes tiek uzskatītas par kaut ko negatīvu, neskatoties uz to, ka visi uztraucas par demogrāfisko krīzi. Attiecībā uz pretapaugļošanās līdzekļu lietošanu nevar dot gatavas receptes, jo 95% gadījumos to lietošana ir sievas atbildība - un viennozīmīgi teikt, ka tas ir grēks, vīriešiem ir pārāk viegli.

Runājot par abortu, E. Mažis dalījās pieredzē par to, cik viņš ļoti ir pateicīgs savai mātei, ka viņa to neizdarīja, kaut arī viņai bija visi tie argumenti, kādus šodien lieto abortu aizstāvēšanai. Viņš ieteica, ka par aborta jautājumiem ir jārunā ar tiem, kuri vēl ir mātes miesās.

Turpinot aptaujā apskatīto iekāres tēmu, E. Mažis uzsvēra, ka, neskatoties uz to, ka pasaulē ir ļoti daudz kārdinājumu, tie paši par sevi vēl nav grēks - to nosaka mūsu atbilde kārdinājumam, mūsu smadzeņu filtrs, tas, ko mēs sevi ielaižam. Masu mediji propagandē vidi, kurā iekāre attīstās, un ir jājautā, cik liels ir mūsu gribasspēks pretoties, bet parasti tas ir vājš.

Pirmslaulību dzimumsakari pār-

baudes nolūkā? E. Mažis sašutis jautāja - kas tad ir jāpārbauda? Mēs dzīvojam tādā kā mītu pasaulē, kur runā par cilvēku fizisku un cita rakstura nesaderību, bet tās ir muļķības - Dievs cilvēku ir radījis kā vīrieti un sievieti, kuriem nekādā pārbaude nav vajadzīga. Ja mums vajadzīga pārbaude, tad jājautā, kāpēc mums šī pārbaude ir vajadzīga. Atbildot uz aptaujas jautājumu "Vai katram, kas vēl nav stājies dzimumsakaros, būtu jācenšas tajos stāties tikai pēc laulības noslēgšanas?", Mažis pārsteigts par to, ka gandrīz puse meiteņu uzskata, ka tas ir tikai vēlams, bet ne obligāti, iedrošināja katru, kas vēl nav zaudējis savu nevainību, saglabāt to līdz laulībai. Seksuālā pieredze pirms laulībām var tikai traucēt - tas neļauj aizmirst partnerus pirms laulībām un tikai traucē attiecībās ar laulāto draugu. Mažis no savas pieredzes varēja teikt, ka viņš nepazīstot nevienu, kurš nožēlotu savu atturēšanos no dzimumdzīves pirms laulībām, bet ir daudzi, kuri ir nelaimīgi tieši tādej, ka nesēj aizmirst savus draugus pirms laulībām.

Noslēgumā E. Mažis, vadoties pēc aptaujas rezultātiem, konstatēja, ka esam savos uzskatos pārāk vaļīgi - ir viegli peldēt pa straumi un iespaidoties no citiem, bet mums jāatceras, ka tas bieži nav saskaņā ar mūsu ticību. Kristiešiem jāpeld pret straumi. Drošs sekss nav un nekad nav bijis, tomēr drošs sekss ir, bet tikai laulībā.

Dari ko daridams, tikai dabū man bērnu

Kā nākošais uzstājās Latvijas pareizticīgo baznīcas priesteris Jānis Kalniņš. Savā 10 gadu grēksūdzes pieredzē priesteris ir saskāries ar visdažādākajām situācijām un var secināt, ka kristieši dalās divās daļās - vieni cīnās ar saviem netikumiem un cenšas laboties, citi atkal cenšas savus grēkus attaisnot. Situācijā, kad cilvēks dzīvo grēkā un kad sirdsapziņas balss jau ir aplūsusī, viņš vairs nevar atzīt Dievu. J. Kalniņš skaidroja askētiskās tendences jēgu - vairāk domāt par sevi pestīšanu un garīgo izaugsmi, nevis pasaulīgo dzīvi, kuras dienas katram no mums jau ir skaitītas.

Pareizticīgie kristieši visās problēmās konsultējas ar savu garīgo padomdevēju, lūdz pēc svētības un pēc padoma - tā arī jautājumu par pretapaugļošanās līdzekļu lietošanu nevar atbildēt viennozīmīgi, jo ir izņēmuma situācijas, kad to lietošana ir pieļaujama, bet tas nenozīmē, ka tos var lietot, kad vien ienāk prātā. Sterilizācija ir cilvēka brīvības ierobežošana, ko Baznīca viennozīmīgi neatbalsta. Pareizticīgajā baznīcā ir tradīcija, ka pirms laulībām cilvēki kādu laiku dzīvo šķirti, lai mazinātos iespēja sagrēkot un lai mīlestība varētu vairāk nostiprināties. Ja cilvēks pirms laulībām sagrēko, tad uzskata, ka laulība vairs nav tik svētīga. Pareizticīgo baznīca pieļauj laulības šķiršanu un ļauj laulāties 3 reizes - vienīgi pie otrās un trešās laulības tiek lasītas lūgšanas kā par grēkā kri-

to pašu Gomoras un Sodomas piemēru. Arī apustulis Pāvils, kurš bija labi izglītotā jūds, to zināja, un, jau būdams kristietis, arī atgādināja, ka tādiem nav ieišanas Debesu valstībā.

Pretapaugļošanās līdzekļi Katoļu baznīcā tiek iedalīti pēc to formas, ir nedabiskie līdzekļi, kas nogalina jau apaugļojušos šūnu (piemēram, spirāle un aborta līdzekļi) vai kas kavē apaugļošanās, un ir dabiski līdzekļi, kā kalendāra metode. Katoļu baznīca atzīst tikai dabiskos pretapaugļošanās līdzekļus. Bet vislabākais pretapaugļošanās līdzeklis pēc tēva Oskara domām ir vārds "nē".

Būt laulībā ir Dieva aicinājums

Tēvs Oskars nobeigumā iepazīstināja ar Eglīšu pāri, kuri vada katoļu kustību "Laulāto tikšanās". Savā uzrunā viņi vēlreiz uzsvēra atšķirt seksu no mīlestības un nožēloja lielo kļūdu ar visām tās ļaunajām sekām, kādu pieļauj jaunieši, stājoties dzimumattiecībās pirms laulībām. Mīlestība ir tad, kad cilvēki nezina, kāpēc viens otru mīl, un ka šai mīlestībai nav vajadzīga īpaša fiziska pārbaude pirms laulībām. Ja patiesi mīl, tad Dievs svētī šo mīlestību, un tad viens par otru zina, ka otrs cilvēks ir Dieva dots. Būt laulībā ir Dieva aicinājums, ko vajag no Viņa īpaši izlūgties - tieši tāpat, kā aicinājumu būt par mīku.

Masturbācija un homoseksualisms nav grēks

Tādu viedokli pārstāvēja Latvijas evaņģēliski luteriskās Kristus draudzes mācītājs un Latvijas onkoloģiskā centra kapelāns Māris Sants. Tas sākumā it kā skan pārsteidzoši, bet M. Sants paskaidroja, ka masturbācija kā grēks kļūst tikai tad, ja to pavada iekāre vai atkarība, bet homoseksualisms - ja to pavada homoseksuāla rīcība. Paši par sevi tie grēks nav, to argumentējot ar apstākli, ka masturbācija nevienā Bībeles vietā nav pat pieminēta. Tāpat Bībelē nav nosodīta homoseksualitāte, bet gan konkrēta homoseksuāla rīcība.

Atsevišķas pārdomas tika veltītas šīs konferences motivācijai - vai notikusi aptauja ir domāta sensācijai, ka teologi ir grēcinieki, vai lai daži no mums demonstrētu kādu tikumīgāku rīcību attiecībā pret pārējiem? M. Sants uzsvēra, ka šķīsta dzīve nav vajadzīga tāpēc, lai izpelnītos Dieva mīlestību, bet gan - lai mīlētu Dievu. Stingru ierobežojumu un pareizu izkārtnu uzlikšana ne vienmēr palīdz labāk kalpot Dievam.

Cilvēka visas dzīves mērķis ir nest Dieva zīmi - pilnīgi visur, gan laulībā, gan arī tajā neesot, jo abi stāvokļi ir līdzvērtīgas Kristus zīmes. Sabiedrībā ir vērojama liela laulības krīze, kas nelabvēlīgi iespaido apkārtējos, dodot sliktu piemēru. Tas ir varbūt tāpēc, ka laulība tiek uzskatīta par atpūtas vietu, kurā cilvēki nav gatavi nest upurus. Cilvēki pārāk daudz strādā, un laulībā viņi vairs to negrib darīt, bet tikai atpūsties. Katrā laulībā ir krīzes brīži, kuri ir jāpārvar - kad krīzei tiek cauri, tad stāvoklis būtiski uzlabojas. Kā arī Bībelē ir teikts, ka otrs vīns ir labāks, un tas ir nācis no Kristus.

Robežas nosaka sirdsapziņa

Interesantas diskusijas izvērtās ap robežām, cik tālu katrs cilvēks var iet - ko viņš drīkst un ko nedrīkst darīt, un vai visiem ir vienas un tās pašas robežas. Secinājums ir, ka robežas nosaka sirdsapziņa. Tā ir kā Dieva balss, kas ziņo par labo un ļauno.

**KĀRLIS FREIBERGS,
TF 1. kursa students**

Labāks pretapaugļošanās līdzeklis ir vārds "nē"

Nākošais runātājs, dominikāņu ordeņa mūks un katoļu priesteris Oskars Jablonkis, kurš pēc tautības ir polis, bet jau vairākus gadus strādā Latvijā, stāstīja par pirmslaulības šķīstības jēgu. Viss, kas ir dots no Dieva, ir labs - arī cilvēka seksualitāte, ja pār to spējam valdīt un ja tā kalpo mūsu un kopējā labumam. Šķīstība neattiecas tikai uz seksualitāti - tā attiecas uz visu, tā ir kā labā saglabāšana, kas neļauj labajam sabojāties. Tēvs Oskars kā piemēru minēja ledusskapja efektu, kurā mēs ieliekam pārtiku, lai tā nesabojātos. Ir valodas šķīstība, kas nozīmē nemelošanu un nētiru lietu nestāstīšanu skaistā veidā. Tieši valodas šķīstība ir zudusi masu saziņas līdzekļos, kur netīras un grēcīgas lietas tiek pasniegtas skaistā kontekstā.

Šķīstība ir saistīta ar nodomu - tam jābūt labam un jānāk no iekšienes. Lai nodoms būtu labs, tam jānāk no Dieva, jo Dievs ir absolūtais labums. Seksualitāte nav lieta, kuru visu var izskaidrot - tā sniedz pāri mūsu uztveres robežām - bet saistība ar labu nodomu, tā var kalpot labumam. Lai tas varētu notikt, nedrīkst cilvēku uzskatīt par priekšmetu - katrs cilvēks, arī bērns mātes klēpī, pēc Katoļu baznīcas ieskata ir persona, vienreizīga pati par sevi, kuru nevar pazemot un izmantot nekādā veidā. Pirmslaulību šķīstības jēga ir sevis atdošana, kas kalpo labumam. Tā parāda, vai esam kungi pār sevi, vai tikai vergi savai iekārei.

Ir nepareizs ieskaits, ka Katoļu baznīcas mācība balstās uz aizliegumiem - šeit tēvs Oskars deva piemēru par puķēm un par dārznieku, kur dārzniekam nav nekādu aizliegumu griezt puķes neizplaukušas, viņš vienkārši to dara pilnīgi dabiski, jo vēlas, lai puķes izplauktu, un tikai tad tās nogriež.

Precizējot terminoloģiju, tika norādīts, ka lietotais vārds "onānisms" Vecās derības kontekstā nebūt neattiecas uz masturbāciju, bet uz apaugļošanās. Onānisms ir pielīdzināms rīcībai nepieļaut apaugļošanās, bet masturbācija ir pielīdzināma seksuāla pārdzīvojumam radīšanai.

Homoseksualisms pēc Svētajiem Rakstiem ir viennozīmīgi sodīts ar

SVEIKI UN UZ REDZĒŠANOS, LU!

(Turpinājums no 1. lpp.)

Jānis Plaudis

minūtes, un stunda nojuka... Es uzrakstīju atlūgumu, domāju, ka nekad vairs nestrādāšu, jo no manis skolotājs nesanāks. Gribēju jau aiznest direktoram, bet pēc sa-

runas ar pasniedzēju atkal radās vēlme un drosme strādāt. Tā lieta "aizgāja"!

Es uzskatu, ka ir jāmēģina maigi cīlāt to runu, lai skolēni neaizmuktu, jo tas viņiem ir fakultatīvs mācību priekšmets. Šajā gadījumā ir īpaši svarīga motivācija. Cits nolēmis turpināt mācības Latvijas Universitātē, citam tas gluži vienkārši, ir interesanti. Esmu novērojis, ka tie, kuri saka - varētu būt interesanti, parasti iztur līdz galam.

Tu esi arī mācībspēks Romas katoļu Rīgas Garīgajā seminārā un arī Katehētikas institūtā? Vai viegli strādāt ar studentiem?

Kad sāku strādāt seminārā, bija pavisam jokaina sajūta. Skolā ir kņada, troksnis, bet tur ir pavisam cita atmosfēra - miers. Seminārā ir tāda sajūta, it kā laiks ir apstājies un tu esi iegājis citā pasaulē...

Uz institūtu gan es eju kā uz svētkiem, jo tur ir ļoti jauki un "dzīvi" studenti. Nebūtu patīkami, ja sestdienā uz darbu būtu jāiet kā pie zobārsta.

Atlicis vēl nosaukt savu ceļo darba vietu un tā ir - LU Teoloģijas fakultāte. Tu ar studentiem esi gluži vai vienos gados.

Universitātē strādāju jau gandrīz pusgadu un mācu 2. kursa studentiem grieķu valodu. Vēl isti neesmu iejuties mācībspēka lomā, jo reizēm gribas teikt: "Čaļi, paampelēsimies!" Tomēr saprotu, ka ir kāda robeža, ko nedrīkst pārkāpt. Mēģinu ar studentiem labi satikt un ceru, ka mums ir savstarpēja sapratne.

"Reizēm gadās, ka nevaru atbildēt uz kādu jautājumu. Tad atceros teicienu: "Necel cepuri pārāk augstu!"

Mācot grieķu valodu, reizēm vēl ir tāda nedrošība - vai es to pareizi esmu pateicis, vai tā formula ir tāda, vai nedaudz citādāka. Latīņu valodā jutos drošs, bet grieķu valodas mācīšanās man vēl trūkst pieredzes. Reizēm gadās, ka nevaru atbildēt uz kādu jautājumu. Tad atceros teicienu:

"Necel cepuri pārāk augstu!". Zinu, ka atbildi ir jāmeģina atrast. Ja tas neizdodas, jābūt drosmei pateikt - es nezinu. Bieži gan tā nedrīkst būt! Vēl jau es mācos un zinu, ka ar laiku būs labāk.

Šogad tavā dzīvē ir bijis vēl kāds brīnišķīgs notikums - kāzas.

Jā, gan! Ar Inesi apprecējāmies 14. februārī. Sapazināsim ar viņu, strādājot skolā, jo Inese ir latviešu valodas un literatūras skolotāja. Arī tādā ziņā pēdējā pusgada laikā mana dzīve ir kļuvusi savādāka un jaukāka.

Kādu balvu sev piešķirsi pēc maģistra darba aizstāvēšanas un izlaiduma balles?

Tad gan atpūtišos! Aizbraukšu pie mammas uz Dobeli. Viņai esmu ļoti pateicīgs par to, kas tagad esmu. Zinu, ka arī viņa ar mani lepojas. Paldies saku arī visiem pārējiem, kas man ir palīdzējuši!

Pēc atpūtas nāks gatavošanās jaunajam mācību gadam - būs jāgatavo materiāli institūtam, semināram, Universitātes studentiem, arī skolai.

Varbūt, ka tev pašam arī ir

vēlme turpināt mācības?

Doma par doktorantūru ir gan. Arī vēlme un enerģija to darīt. Rudenī redzēsim!

Lūk, daži studentu viedokļi par Jāni Plaudī.

Brigita: - Mācīšana ļoti precīza un iejūtīga, un mēs izturamies ar lielu pienākuma apziņu pret šo mācību priekšmetu.

Vilma: - Viņš ir viens burvīgs cilvēks, jo prot labi kontaktēties ar cilvēkiem un viņam ir ļoti labs dialogs ar studentiem. Viņš saprot, cik grūti mums ir mācīties latīņu valodu. Galvenais, lai studenti prot novērtēt, ko mācībspēks dod! Mums ir prieks par šo mācībspēku!

Inta: - Stundās mēs ļoti cenšamies, jo redzam to dedzību, kāda nāk no viņa, arī mums tā "pielips".

Anna: - Viņš ir ļoti inteligents cilvēks ar labi izstrādātu studentu izpratni, izjūtu un pietāti pret mums. Vēlu viņam visu laiku būt ceļā un neapstāties!

MĀRA SADOVSKA

"Man nepatīk sēdēt malā un neko nedarīt"

Kaspars Osis

Studiju laiks esot visjaukākais laiks daudzu cilvēku dzīvē, bet studijas nav tikai izklaide. Bieži vien tas ir grūts darbs, par kura rezultātu var spriest tikai "izejot dzīvē" pēc augstskolas beigšanas. Ir maijs, un pavisam drīz daudzi absolventi atstās mūsu Alma mater. Daži - pavisam, daži uz laiku līdz rudenim, kad turpinās mācības maģistrantūrā. Viens no beidzējiem ir arī Fizikas un matemātikas fakultātes datorikas nodaļas 4. kursa students KASPARS OSIS.

- Kā tu nonāci līdz dato-

rikiem, turklāt tieši Latvijas Universitātē?

- Man patika vairāki mācību priekšmeti: matemātika un valodas. Kad saskāros ar informātikā, man tas bija kā trieciens - jā, tieši ar to vēlos nodarboties. Sapratu, ka tas ir nākotnes jautājums. Tajā laikā mācījies Mazajā universitātē, kur braucu sestdienās un svētdienās. Vidusskolā bija ļoti pasniedzēji, un tas viss kopā veicināja manu izvēli. Piedalījies arī zinātnisko darbu konkursā, kur ieguvu labas vietas. Pēdējā klasē jau 100% zināju, ka tas ir mans lauciņš. LU izvēlējos tāpēc, ka šeit bija iespējams apgūt arī ar programmēšanu saistītas lietas, man liekas, ka RTU (Rīgas Tehniskā universitāte - aut.) vairāk apgūst ar "dzelžiem" un uzbūvi saistītas lietas.

- Kādi tev bija šie gadi?

- Vīlies es neesmu. Esmu saņēmis visu, uz ko cerēju sākumā, un pat vēl nedaudz vairāk. Datorikas nodaļa strauji attīstās un modernizējas, seko līdz visiem jaunumiem. Pirmajā kursā bija jāpierod pie Rīgas (jāpiebilst, ka Kaspars nāk no Valmieras - aut.), problēmu nebija, bet bija neierasti. Bija krietni jāmācās, tāpēc pirmajā kursā vēl nestrādāju. Pēc tam biju jau apradis, otrajā kursā sāku strādāt. Nepametu arī savus vaļaspriekus. Bija doma dejot "Danci", bet sapratu, ka šim kolektīvam vajag daudz laika. Tāpēc izvēlējos kolektīvu, ko va-

rēju apvienot ar mācībām. Vēl nodarbojos ar šahu. Iznāk arī padejot sporta dejas. Paspēt var, tas dod tonusu. Man nepatīk sēdēt malā un neko nedarīt. Šie gadi man daudz ko ir devuši.

- Kādi bija tavi pasniedzēji?

- Visādi. Pasniedzēji ir ļoti dažādi - interesantāki, dažādi - ne tik ļoti. Ir reti izņēmumi, bet pārējie māk ieviest dzīvīgu teorētiskās lietās, jo paši strādā vēl kaut kur citur.

"Kad saskāros ar informātikā, man tas bija kā trieciens - jā, tieši ar to vēlos nodarboties."

- Kā tu vērtē visu Universitāti kopumā?

- Esmu izmantojis arī Eirofakultāti, kas man daudz ko deva. Nodarbojos ar fizikāli. Vīlšanos man sagādāja Svešvalodu fakultāte: gribēju paralēli mācīties vēl vienu svešvalodu, bet viņi piedāvāja šādu iespēju tikai savas fakultātes studentiem. Tie ir iespāidi no citām LU daļām, bet daudzas es vēl nepazīstu. Varu teikt, ka LU ieņem stabilu vietu Latvijas izglītības sistēmā un uz to skatās nopietni.

- Kā tu vērtē LU vēlmi paplašināties?

- Domāju, ka LU vajag paplašināties, un Medicīnas fakultāte

nekaitēs tās prestižam, taisni otrādi - to cels. Un konkurence ir veselīga lieta...

- Kāda ir tava diplomdarba tēma?

- Apvienoju to, ko daru darbā, strādājot a/s "Dati". Ir projekts sistēmas uzturēšanā, jaunu iespēju ieviešanā šajā sistēmā. Tas savā ziņā ir unikāls projekts. Šī sistēma nav tik grafiska kā Windows, bet ir orientēta uz lieliem uzņēmumiem.

- Nākotnes plāni...

- Gribu mācīties tālāk maģistras, tikai nezinu, kura isti būs tā universitāte, kurā es to darīšu. Esmu izvēlējis sev vienu lauciņu no kompjuertzinātnēm - *software engineering*. LU tas ir tikai viens no mācību priekšmetiem maģistrantūrā, bet ar to ir par maz. Tā ir projektu vadība, darbs ar klientiem, kā arī pašas programmas veidošana. Ir iespējams šādu grādu iegūt Amerikas universitātē Vašingtonā. Esmu jau tajā universitātē uzņemts, vēl tikai pastāv finansu problēma. Esmu uzņemts arī Mičiganas universitātē, bet tur kursu spektrs nav tik plašs kā Amerikas universitātē. Esmu saņēmis stipendiju no fonda "Jaunā akadēmija", par ko esmu viņiem ļoti pateicīgs, bet ar to vēl nepietiek. Baltijas studentu centrs un mana darba vieta arī man sniedz materiālu un morālu atbalstu. Gribētu šo profesiju apgūt pēc iespējas labāk, lai

būtu konkurētspējīgs Latvijā. Šādu speciālistu mums pietrūkst. Izglītība ir ļoti svarīgs nosacījums mūsdienu sabiedrībā.

- Vai esi domājis, kur tu gribētu nākotnē strādāt?

- Esmu tāds cilvēks, kas domā krietni uz priekšu, tāpēc jau studiju vidusposmā sāku par to domāt. Gribētu strādāt līdzīgā uzņēmumā kā tagad, kur var veikt dažādus interesantus projektus, ieguldīt savas zināšanas un papildināt tās. Tas varētu būt saistīts ar ārzemju pasūtītājiem. Varbūt varētu pasniegt arī kursu savā jomā, jo tagad pie mums šajā laukā ir vakuums.

- Ko tu novēlētu tiem, kas šogad nāk uz datoristiem?

- Lai viņi zina, ko grib sasniegt un lai izmanto laiku pēc iespējas lietderīgāk. Izglītība ir svarīga, un LU dod labu izglītību gan Latvijā, gan pasaules līmenim. Ir nostāja, ka atzīmes nav svarīgas, bet galvenais ir diploms. Tā nav. Atzīmes norāda līmeni, kā tu esi mācījies. Jo vairāk speciālistu ir Latvijā, jo vairāk tiks vērtēti arī paši rezultāti. Lai nepietrūkst pacietības un izturības. Būt aktīviem!

Gribu pateikt paldies LU, ka man bija iespēja šeit mācīties, un ceru, ka man arī nākotnē nāksies sadarboties ar Latvijas Universitāti.

INGA BĒRZIŅA

Jauna un traka studenta dzīve

KRIŠJĀNIS DZĒRVĀNS šogad beidz Vēstures un filozofijas fakultātes 4. kursu. Pašlaik viņu, tāpat kā daudzus citus topošos bakalaurus, nodarbina tikai viena doma - laikā nodot bakalaura darbu. Krišjānis teica, ka atrodas "lielu cerību gaidās" un cer studēt arī tālāk.

Bet vispār viņš ļoti vēlas "klejot pa zemeslodi, kontinentiem".

Pārsvārā Krišjānim ir palikušas labas atmiņas no studiju laikiem, īpaši tāpēc, ka divus gadus mācījies 1. kursā (savas "uzcītības" dēļ) jeb, pareizāk sakot, bumbulējies, bijis prom no mājam, baudījis brīvību.

Arī pirmkursniekiem topošais vēsturnieks novēl "izdzīvot 1. kursu kā nākas, jo sākums ir visforšākais".

Uz jautājumu, ko bez lekcijām

ir devusi Universitāte, Krišjānis

"... iegūti draugi, iepazīti cilvēki - gan labi, gan slikti."

atbildēja, ka vienu reizi, precīzāk, pagājušo vasaru, viņš ir izmantojis YAP iespēju un aizbraucis uz Rumāniju. Cik sapra-

tu, tas bijis vēl viens jautrs piedzīvojums jauna un traka studenta dzīvē. Vēl Universitāte ir devusi sekojošo: "Notulinās sajūtas, liekot eksāmenus, sesiju, līdz 4. kursā tas viss notiek jau pilnīgi bez uztraukuma." Un, protams, ir iegūti draugi, iepazīti cilvēki - gan labi, gan slikti. Krišjānis uzskata, ka fakultātei ir augsts līmenis un iegūtās zināšanas noteikti nākotnē node-

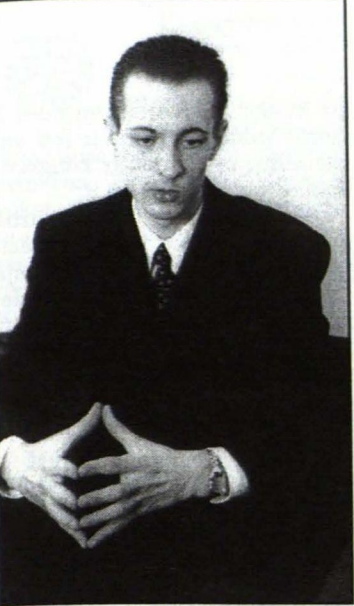
rēs. Kā sliktu viņš atzīmēja to, ka nopietnākās sesijas ir tik labā un jaukā laikā kā vasara, un arī to, ka vasaras brīvlaiks varētu būt garāks. Jā, šī vēlēšanās nav sveša pat pamatskolniekiem. Tomēr tagad nav laika vēl domāt par brīvlaiku, priekšā stāv visnopietnākie un atbildīgākie pārbaudījumi.

Saturieties, absolventi!

LINDA KALNIŅA

SVEIKI UN UZ
REDZĒŠANOS, LU!

"Es mīlu tiesības un autiņus"

Edgars Džeriņš

Turpinot tēmu "Iepazīsti studentus, kas tev blakus", piedāvājam interviju ar EDGARU DŽERINU, kura vārds asociējas ar automašīnu evakuācijas atcelšanu Rīgā.

Edgars Džeriņš, studē LU Juridiskās fakultātes 4. kursā, 23 gadus vecs.

E. D.: Evakuācijas lietu sāku jau pirms pusotra gada, kad man pašam beidzot aizvāca mašīnu. Es atradu cilvēkus, kas man palīdzēja. Atklāti sakot, pat necerēju, ka tas tik ātri ies cauri. Sabiedrība bija vienkārši no tā nogurusi, savs stresis bija arī Rīgas domē, un tā evakuācija tika atcelta. Varbūt izdosies arī bloķētāju nelikumību atcelt, bet šoreiz es to darišu viens pats, vienam ir vieglāk. Es uzskatu, ka ceļu policija ir noziedzīga organizācija, kuras darbība ir jāierobežo, jāpiemēro civilizētas un tiesiskas valsts standartiem.

U. A.: Kādā tiesību jomā tu tieši specializējies?

E. D.: Specializācija faktiski notiek tikai magistrantūrā, bet es principā uzskatu, ka LU nav spējīga sniegt magistrantūru pietiekamā kvalitātē, problēmas ir pat ar bakalaura studijām. Es orientējos galvenokārt uz starptautiskajām privāttiesībām. Arī strādāju šajā nozarē. Pusgadu gatavojos starptautisko tiesību sacensībām, biju komandas kapteinis. Rudenī sāku strādāt par pasniedzēju Juridiskajā fakultātē administratīvajā procesā, bet vēlāk domāju par pasniedzēja darbu starptautiskajās privāttiesībās.

U. A.: Kādus līdzekļus tu izmantoji, lai sasniegtu iecerēto mērķi?

E. D.: Šī valsts izceļas ar to, ka šeit nevalda likuma varas princips, kā tam vajadzētu būt tiesiskā un demokrātiskā valstī, kad valsts nevar darīt to, kas nav atļauts ar likumu. Pie mums amatpersonas dara to, ko vēlas. Tiesās valda ko-

rupcija, naudas, mulķības un nezināšanas vara. Tāpēc es ķeros pie citiem līdzekļiem. Aizbraucu uz televīziju, tas sakarā ar to evakuācijas lietu. Bija domāts visu sākt pēc sesijas, bet tobrīd Latvijas Bankas prezidents Einārs Repše publiski izteicās par evakuācijas nelikumību, un mums tas deva stimulu turpināt. Tādiem "pasākumiem" vajag vienkārši iedrošināšanos, īpaši ja tas saistīts ar ceļu policiju. Ja mēs baidīsimies, neko nepadomsim. Protams, jābūt vēl ir zināšanām, citādi tevi uzreiz "iebāzīs maisā". Tur, uz kuriem es esmu gājis ar savām pretenzijām, zina, ka es vis neesmu vienkārši studentiņš, viņi rēķinās ar mani. Veiksmīgi izdevies viņos iedzīt respektu.

U. A.: Sabiedrībā tika izskaidrojams viedoklis, ka evakuācijas atcelšana tika panākta tikai tāpēc, ka šajā lietā tika iesaistīts E. Repše (viņa mašīna tika evakuēta).

E. D.: Es tolaik zvanīju E. Repšiem, piedāvāju sadarboties, bet viņš atteicās kaut ko turpināt. Ar kolēģi Māri Kronku ierosinājām izskatīt šo lietu Rīgas domes sēdēs, tikāmies ar žurnālistiem. Atkārtoti zvanīju Repšes kungam, bet viņš bija ar mieru tikai sekot notikumiem, nevis piedalīties. Būtu bijis forši, ja viņš to būtu dabūjis līdz tiesai.

Nezinu, kā ar to valsts šķērdošanās sanāks, šī lieta man ir padomā. Par ko mēs nodokļus maksājam? Studentam vajag paēst, apģērbties, dzīvot, vajag pirkt mācību līdzekļus. Kamēr es mācos, varētu piešķirt normālu kredītu, maksāt lielākas stipendijas. Pašreiz kredīts ir 35 latu mēnesī, no kura vēl atvel procentus. Šajā brīdī studentam pašam jāriskā risināt savas problēmas: viņš iet un sameklē darbu, pelna naudu iztikai, un tad valsts pirmā ir klāt, lai paņemtu no viņa nodokļus. Man ir doma, ka pēc pāris gadiem, kad man būs Eiropas cilvēktiesību tiesas jurisdikcija, es iziešu nacionālās institūcijas un iesniegšu Satversmes tiesā nodokļu lietu. Ir daudz tādu lietu, ko es gribētu sākt risināt. Ar saviem projektiem un darba piedāvājumiem es varētu visus LU Juridiskās fakultātes studentus nodarbināt.

U. A.: Tātad tu risini tās problēmas, ar kurām pats ikdienā saskaries?

E. D.: Es mīlu tiesības un mīlu autiņus. Tā evakuācija, ceļu policija, Saeimas iepirktie VOLVO... Vispār es izeju katru dienu uz ielas un redzu, kur ir tiesiska rakstura problēmas. Šo vairāku Rīgas objektu remonts, tas lieliski parāda, ka pilsētas dome pie-

ļauj mulķības. Apakšā tam ir korupcija, valsts pasūtījumi. Tas ir juristu lauciņš. Es gribētu panākt to, lai beidzas ierēdņu patvaļa. Mums iepriekš bija represīvā sistēma, kuras tradīcijas ir pārņemtas šodien. Ja cilvēks aiziet uz valsts iestādi, lai viņam neprasa 100 papīrus, lai uzreiz dod atbildi, nevis "spēlē futbolu" (sūtot no viena kabineta uz otru). Milzīgs darbs ir jāiegulda šinī valstī.

Laidenas universitāte Hāgā Eiropas augstskolām organizēja sacensības starptautiskajās tiesībās, kas ilga pusgadu.

Kad gatavoju komandu uz sacensībām Holandē, neviens mums nepalīdzēja ne akadēmiski, ne finansiāli. Lai gan mums vienīgajiem tiesneši pateica paldies par kompetenci. Pārējās Eiropas komandas mums nestāvēja blakus. Vispirms norisinājās rakstiskā daļa, tad mutiskā, un beigās vērtēja kopumā. Holandieši izrādījās visnezinošākie, visvājākie (to atzina daudzi), izgāzās finālā, bet paši sev ielika pirmo vietu. Mutiskajā daļā Rietumus salika kopā ar Rietumiem (komandu sacensībās mutiskajā daļā), Austrumus ar Austrumiem, lai gan bija jābūt izlozei. No Austrumiem mēs sacentāmies ar čehiem, ungāriem un bulgāriem, no Rietumiem - ar skotiem. Rezultāti vēl nav atsūtīti līdz pat šodienai. Vienīgais, kas liecina par mūsu dalību, ir videoieraksts. Pretinieku komandas nāca mūs apsveikt pēc katras uzstāšanās.

Lietuva un Igaunija arī piedalās dažādās sacensībās, viņiem savā valstī ir atbalsts, bet mūs tikai viens pasniedzējs no Eirofakultātes aizveda uz sacensībām, tas arī viss. Nezinu, vai nākošgad būs entuziasms turpināt, tas ir nežēlīgs darbs un nevienam, izņemot mūs pašus, tas nav vajadzīgs.

Es uzskatu, ka vajadzētu nomainīt pasniedzējus, kas ir mācījušies vecajā sistēmā un nespēj piemēroties šodienas prasībām. Viņi dzerstās un neapgūst no jauna to, ko vajadzētu.

U. A.: Vai esi studējis tiesības ārpus Latvijas?

E. D.: Nekādā gadījumā! Tas ir bezjēdzīgi kaut kur braukt studiju procesa vidū. Esmu piedalījies tikai akadēmiskajās programmās, kas ilgušas pāris nedēļas. Uz magistrantūru varētu kaut kur aizbraukt, bet pagaidām vēl gribu paaugstināt savu zināšanu līmeni, apgūt piecas valodas. Magistrantūrā varētu iet Zviedru Juridiskajā augstskolā un doktorantūrā kaut kur braukt. Man ir pieejamas daudzas labas grāmatas, ko varu studēt šeit uz vietas. Kādreiz pirk visu, kas iznācis Krievijā, tagad pasūtu juridisko literatūru no Londonas un Eiropas, kas ir daudz dārgāk. Arī piekritot darba piedāv-

jumam, nākas apsvērt, cik izdevīgi man tas ir finansiāli. Dārgākā grāmata, kuru pašreiz gribu nopirkt, maksā Ls 150. Man mājās ir visa juridiskā literatūra, kas iznāk Latvijā. Visā Rīgas apgabaltiesā nav tik daudz juridiskās literatūras kā man mājās.

U. A.: Kur tu pašreiz strādā?

E. D.: Pagaidām izskatu vairākus piedāvājumus. Visdrīzāk strādāšu kādā tranzītu firmā par juristu. No 2. kursa sākot ir tā - kur es aizeju, tur man piedāvā darbu.

U. A.: Tātad tu esi apguvis teoriju arī praksē?

E. D.: 2. kursā profesors Ilmārs Bišers uzaicināja mani strādāt savā advokātu birojā, kur es nostrādāju gadu. Esmu specializējies arī vides tiesībās. Piemēram, Lietuva traģiski pārkāpj tiesības attiecībā pret Latviju vides jomā. Diemžēl mūsu Ārlietu un vides ministrija nav neko darījusi.

Visi sākas no izglītības. Tikai tad, ja cilvēki būs ziņoši, viņi varēs sevi aizstāvēt.

U. A.: Tevi aicina darbā daudzas firmas. Kā tās par tevi uzziņāja?

E. D.: Darba tikumiņš, zinu naudas vērtību. Bērniņā nācās kolhozā pastrādāt, sapratu, ka ar rokām nav naudas pelnīšana. Kad atbraucu no sacensībām Hāgā, man jau 1. dienā zvina - kur tu esi? Dzīvē neesmu rakstījis CV, aizeju, un nosaku cenu. Ja vajag, varu strādāt 48 stundas no vietas, 100 stundas nedēļā. Stundas neskaitu. Evakuācija parādīja, ka esmu kaut ko panācis. Tos, kas darbojas, pamana. Nesaprotu tos, kuri sūdzas, ka nevar atrast darbu. Man visu laiku kaut ko piedāvā, jo zina, ka es izdarīšu. Tas ceļ pašapziņu.

U. A.: Pastāv uzskats, ka algas juristiem ir mākslīgi paaugstinātas.

E. D.: Esmu pārliecināts, ka skopais maksā divreiz. Ja noligsi advokātu par 100 latiem, kurš nekā nesaprot, pēc tam meklēsi advokātu par 100 latiem stundā, lai tas izstiebtu tās problēmas, ko tas pirmais savārijis. Bet vispār, ja ņem vērā to darbu, ko es ieguldu savā kvalifikācijā, un to, ko citi iegulda, man alga varbūt pienāktos 10 000 latu mēnesī. Labu juristu ir maz. Man darbs ir hobijs, par ko man maksā.

Daudzi ir jautājuši, vai man nav bailes, ka es ar vienu kāju kapā stāvo. Tas saistībā ar ceļu policiju. Viens periods bija tāds: kad kāpu mašīnā, domāju ka tā varbūt ir pēdējā reize, kad es to darbinu. Nav tā drošākā nodarbošanās. Šodien policija lielākoties sastāv no bāndītiem, lai gan tai vajadzētu kalpot tautai. Man ir bistams darbs, var dabūt pa galvu. Jāšuj visas kabatas ciet, lai nejausī neiekristu narkotikas un mani nearestētu. Mašīnā sensori uz mīnām jāliek. Policijā apgrozās miljoni, un kur tiek skartas finansiālās intereses, tur tiek pielietoti jebkādi līdzekļi. Vajag institūciju, kas neatkarīgi

vērtētu policijas darbību. Lai policisti sāktu uztraukties, jo viņi nav neaizstājami.

U. A.: Un kā ar augstskolu, lekcijām, pasniedzējiem?

E. D.: Semināros gandrīz vai viens pats ar sevi diskutēju. Pasniedzējiem labāk patiktu, lai es viņiem mazāk jautājumu uzdotu. Daži pat bēg no manis.

Lekcijās praktiski neko nepierakstu, es mājās studēju juridisko literatūru. Nekad neesmu mācījis uz eksāmeni, un nesaprotu tos studentus, kuri pirms paša eksāmena cenšas pārlasīt pasniedzēja lekciju pierakstus. Vajag studēt, bet vairums studentu to neuztver nopietni.

U. A.: Un kā tev ir ar brīvo laiku, domubiedriem?

E. D.: Tās lietas, ar ko es nodarbojos un turpināšu dzīvē nodarboties, mana gada gājuma studentiem neinteresē, viņi nav tam nobrieduši. Ar augstskolu beigušiem juristiem man ir lielāks kontakts, mēs izstrādājam kopīgus plānus. Vispār par domubiedriem uzskatu tos, kuriem ir nopietna akadēmiska pieeja problēmām, kas redz tiesības kā dzīvu organismu. Jurists ir kā dakteris, kurš redz visu sistēmu kopumā. Visam jāpieiet ziņoši.

Bet mani hobijs ir tiesības un automašīnas. Jaunībā pats patrakoju ar mašīnām. Fizioloģiska nepieciešamība. Somijā mācījos profesionālas braukšanas iemaņas ekstremālos apstākļos. Tur tevi uzliek aizsaula ezera vidū un - brauc! Nevienu avārijā dzīvē neesmu ticis, lai gan varbūt vajadzētu. No 18 līdz 21 gada vecumam braucu ar mašīnām tik ātri, cik vien ātri tās gāja. Bet kopš sāku nēmties ar tiesībām, ātrāk par 120 km/h nebraucu. Pilsētā braucu uz 50, citreiz uz 60 - ja jāsteidzas. Tad policija netur, lai gan nevajadzētu būt nekādām atlaidēm. Esmu kategoriski pret skriešanu, jo autovadītājs ir aizsargāts, bet gājējs nē. Tas ir iekšējās audzināšanas jautājums.

Citreiz pa vasaru aizbraucu pabraukāt ar kartingiem. Esmu aktīvu sporta veidu cienītājs - krosa moči, ūdens moči. Vienu dienu pavadu braukājot un man pietiek. Nesaprotu, kā var gulēt. Man patīk ātrums, nepatīk gaidīt, stāvēt rindā.

Reti eju uz kino vai teātri. Citās jomās varbūt esmu degradējies, grāmatu neatliek laika palasīt. Bet es cienu cilvēkus, kuri savā jomā kaut ko sasniedz. Par visu jāzina kaut kas un par kaut ko - viss. Tajā pašā laikā cilvēki ir tikai cilvēki. Bet ir jāprot izmantot iespējas.

IEVA STARE

STIPENDIJA

...iespējams, tu to dabūsi, ja iegrieziesi Ziemeļvalstu informācijas birojā, kas joprojām atrodas Basteja bulvārī 14, otrajā stāvā.

Biroja piedāvātās stipendijas nosacīti var dalīt divās daļās: stipendijas, ko nodrošina Ziemeļu Ministru padome, var saņemt mācībām jebkurā no Ziemeļvalstīm. Otra veida stipendijas var saņemt no kādas konkrētas Ziemeļvalsts. Bet tagad visu pēc kārtas...

"Education and Research" stipendiju var saņemt mācībām jeb-

kurā no Ziemeļvalstīm. Jāņem vērā, ka stipendija ir domāta pētnieciskam darbam izvēlētajā valstī - tātad tas ir darbs bibliotēkā, individuālie pētījumi. Protams, var arī apmeklēt lekcijas, bet neaizmirsti, ka tās notiek tās valsts valodā, kurā tu uzturies. Stipendija ir paredzēta no 1 līdz 6 mēnešiem, kamēr tu atrodi konkrētajā valstī.

Lai saņemtu šo stipendiju, ir jānodibina kontakti ar kādu no Ziemeļvalstu augstākajām mācību iestādēm. No turienes ir jāsaņem rakstisks apstiprinājums ar minētu konkrētu kontaktpersonu. Tad vēl

atliek atnest ieteikuma vēstuli no vietējiem mācībspēkiem, kas atbalsta tavu vēlmi doties mācībās otrpus Baltijas jūrai, kā arī savu izglītības dokumentu kopijas. Lai tev būtu vieglāk atrast piemērotāko augstskolu, nāc uz biroju, kur ir sastādīts katalogs par Ziemeļvalstu augstskolām.

Ja tev interesē kādas konkrētas valsts stipendija, tad pašlaik tās piedāvā Zviedrija un Norvēģija.

No Zviedrijas stipendijas dod Zviedru institūts. Tās ir divas veidas: "Visbijas programma" un "Stipendijas Baltijas jūras reģionam".

Tev vajag stipendiju?!...

"Visbijas programma" aptver grantus pētniecības projektiem un sadarbības tīkliem, kā arī individuālas stipendijas.

Prioritāte piešķirama projektiem, kas saistīti ar pētniecību un augstāko izglītību ekonomikā, tehniskajās specialitātēs dabaszinībās, jurisprudencē, valstsmācībā, kā arī jomās, kas veicinātu kompetences paaugstināšanu ar Eiropas Savienību saistītos jautājumos. Savukārt individuālas stipendijas paredzētas pētījumu veikšanai Zviedrijā vai kādā no Baltijas jūras reģiona valstīm. Stipendijas

tiek piešķirtas laika periodam no 1 līdz 9 mēnešiem.

"Stipendijas Baltijas jūras reģionam" - var iegūt arī jebkuras fakultātes bakalaura programmu studenti.

Visu stipendiju pieteikumi jāizsūta līdz 1. oktobrim.

Ja tev radusies interese, tad dodies uz Ziemeļvalstu informācijas biroju.

ANDRIS ŠIROVS

studentu padomes lapa

LSA pieaug Universitātes loma

Nebija jau tas nemaz tik sen, kad mēs jūs informējām par Latvijas Studentu apvienības (LSA) kongresu, par mūsu LU sakāvi LSA valdes vēlēšanās, un situāciju kā tādu. Šķiet, nu ir pagājis pienācīgs laiks, lai jūs atkal uzziņātu, kas noticis.

Galvenais notikums, par ko es arī vēlētos jums pastāstīt, ir **LSA domes sēde** Jelgavā 16.-17. maijā. Šī domes sēde ir nozīmīga ar to, ka pirmo reizi jaunā valde varēja sniegt pārskatu par to, ko ir padarījusi un ko vēlas darīt.

Viss sākās kā parasti - ar nokavēšanos. Varējām noklausīties LLU rektora V. Striķa runu (par ko isti, nepateikšu). Runāja arī valdes locekļi. Par valdi runājot, jāpiemin pārmaiņas - RTU pār-

stāves Sigitas vietā jau ir mūsu students un LU Studentu padomes biedrs augsti godātais Volodemārs Burģis, kurš jau bija sācis aktīvu darbu, vadot Akadēmisko virzienu LSA. Es domāju, mēs varam tikai izteikt viņam vislielāko pateicību.

Bija arī pārskats par darba grupās paveikto. Pie tā es šoreiz neķeršos, jo ceru, ka drīzumā gaidāms jauns ziņojums tieši par paveikto LSA.

Pirms pusdienām sāka spriest par jaunu valdes locekļu ievēlēšanu. Lieta tāda, ka trīs valdes locekļi dažādu iemesu dēļ gāja prom no valdes. Tas bija Guntis no RTU, kurš nespēja apvienot darbību LSA un citās organizācijās. Par lielu nožēlu atlūgumu iesnie-

dza arī mūsu miļā Maijiņa Docenko, kas LU pārstāvēja jau kopš iepriekšējā gada. Viņa bija visas LSA sirds un dvēsele. Iemesls Maijiņas atlūgumam bija mācības. Tuvojoties sesijai, viņa ir sākusi mācīties un nu vairs tik apsolījās piedalīties dažās darba grupās. Trešais bija LLU pārstāvis Modris, kuram valde būtu jāatstāj par neregulāru LSA valdes sēžu apmeklēšanu; par to lems valde.

Līdz pašām vēlēšanām netika, jo visi vēlējas tikai vienu - pusdienas. To arī dabūjām.

Kad beidzot tika līdz vēlēšanām un noskaidroja vēlēšanu kārtību, tika izvirzīti četri kandidāti:

- Didzis Ustups (LU),
- Andis Malējs (LU),

- Kaspars Sanders (Banku Augstskola),

- Romāns Anisimovs (Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola).

Lielākās atbalsta runas, protams, tika veltītas LU pārstājiem. Neskaidrības bija arī ar mūsu pārstāvi Andi Malēju, jo viņš nebija domes sēdes delegāts. Tomēr, pateicoties Ritvaram Eglājam (arīdzan mūsējam), neskaidrības tika izklīdinātas, un viss varēja notikt. Vēlēšanu rezultāti nekādu pārsteigumu nenesa. Tika ievēlēti tie, kas līdz šim vairāk ir strādājuši tieši LSA labā. Jaunie valdes locekļi ir Kaspars Sanders un Andis Malējs. Pateicoties tam, ka tika ievēlēts An-

dis Malējs, Universitātei nu ir 3 vietas valdē no 8, kas ir ļoti apsvēkami, salīdzinot ar kongresa iznākumu: 2 vietas no 9.

Pēc vēlēšanām rosījās darba grupas un notika to prezentācijas; tomēr visas domas jau bija par neoficiālo daļu, ko jēlgavnieki mums bija noorganizējuši pirtī pie Driksas. Par to vēsture klusē, tik atzīdama, ka tik lepnas neoficiālās daļas vēl nebija bijis. Nākamā ritā visi devās mājup. Kur nu kurais.

Ar to tad arī domes sēdes aprakstu varu beigt. Gaidiet, lūdzu, nākamās ziņojumus, kas drīzumā jūs sasniegs.

Ar cieņu
ANDIS MALĒJS

Ceļojums ar laika mašīnu bez sajūga Baltkrievijā

Šo virsrakstu izdomāja Mareks (viņš arī mūsu delegācijas vadītājs). Laika mašīna - jo mēs atgriezāmies pagātnē, laikā ap 1987.gadu. Bez sajūga - autobusam, ar ko mēs braucām, tā vienkārši nebija.

Šā gada 15.-17.maijā Baltkrievijā, Ratamkā (~30 km no Minskas) notika Baltkrievu studentu apvienības (BSA) rīkota konference par studentu organizāciju lomu pilsoniskas sabiedrības veidošanā. Bez četriem dalībniekiem no Latvijas Studentu apvienības (LSA) tajā piedalījās arī Lietuvas, Polijas, Ukrainas un, protams, Baltkrievijas jaunieši ap 50 cilvēku kopskaitā. Bija ielūgti pārstāvji arī no Dānijas, diemžēl konferencē viņi nepiedalījās.

LSA konferencē pārstāvēja tās Ārējo sakaru darba grupas dalībnieki - Diāna Līdaka, Kristīne Ante, Mareks Gaidamovičs, Sandis Ante (visi mācās Latvijas Universitātē). Visvairāk priecēja, ka Baltkrievijas puse mums apmaksā uzturu, dzīvošanu un kultūras programmu. Novērtējot, cik svarīgi ir iegūt tiešu informāciju par studentu un jauniešu organizācijām Baltkrievijā un to attiecībām ar Lukašenko autoritāro režīmu, LSA valde nolēma apmaksāt ¾ no ceļa un vizu izdevumiem.

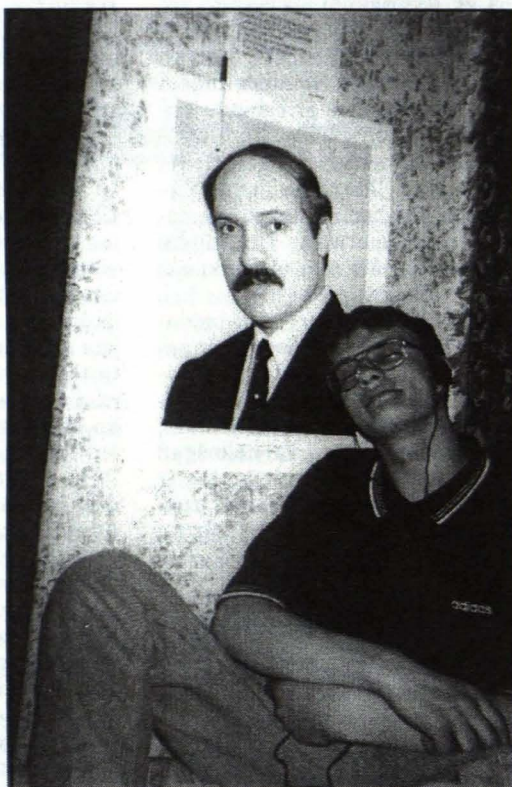
Stāvoklis Baltkrievijā

Baltkrievijā kopš konstitūcijas grozījumiem 1996.gada referendumā valda autokrātisks režīms ar valsts prezidentu Aleksandru Lukašenko priekšgalā. Būtībā faktiskā vara valstī sakoncentrēta viņa rokās. Prezidents ieceļ tiesnešus, daļu no parlamenta deputātiem, faktiski vada valdību. Proprezidentālās avīzes viena no otras atšķiras vienīgi ar dažādiem privātajiem sludinājumiem, bet opozīcijas avīžu izplatīšana tiek visādi kavēta. Gan radio, gan TV raidījumi vairumā notiek krievu valodā.

Baltkrievu valodu publiskā vietā lietojot, labākajā gadījumā pretī var saņemt nicīgu klusēšanu, sliktākajā gadījumā - brašu pamācību, kādā valodā jārunā (govori po prezidenski!). Par uzrakstu "Es milu Baltkrieviju" vai "Lukašenko miltos" (Luku v muku) iesēdina, "kur vajag". Pa ceļam uz Minsku mūsu acis "priecēja" kolhozi - "Rossija", "Krasnij Oktjabrj" u.tml. Pašā galvaspilsētā ielām un laukumiem ir saglabāti vecie padomju nosaukumi. Baltkrievijas karogs un ģerbonis - nedaudz pārveidota BPSR simbolika, savukārt par Baltkrievijas baltsarkanbaltā karoga un ģerboņa ar sv.Juri izmantošanu atkal var nonākt, "kur vajag". Katrai opozīcijas organizācijai pretī tiek dibināts režīmam uzticams veidojums - BSA tāda ir Baltkrievijas Patriotiskā jaunatnes savienība. Antiorganizācijas neesot vienīgi Baltkrievijas Sieviešu savienībai.

Mēs - kā no Rietumiem

Pašā konferencē mēs jutāmies kā savulaik Rietumu pārstāvji pie mums - mūs uzklauzīja, izvaicāja, atradāmies nepārtrauktā uzmanības centrā. Paliekošu iespaidu atstāja arī LSA prezentācija. Īpašu sajūsmu gan baltkrievu, gan ukraiņu studentos izraisīja lielā mūsu pašpārvalžu loma un ietekme studentu dzīvē un mācību procesā. Baltkrievijā pašpārvalde vēl ir tikai sapnis - studentus pārstāv arodbiedrība, par kuras biedru automātiski kļūst katrs students līdz ar iestāšanos augstskolā. Visi mā-

Baltkrievijā viss notiek modrā prezidenta Lukašenko uzraudzībā.

cību priekšmeti ir obligāti, izvēles kursu nav. No augstskolas var izslēgt gan par kursu neapmeklēšanu, gan to pašu uzrakstu zīmēšanu.

Uzstāšanās konferencē notika baltkrievu vai ukraiņu valodā; BSA sargādātā tulce mūs pameta pēc pirmā referāta, tādējādi pati dzīve mūs piespieda saprast gan baltkrievu, gan ukraiņu valodu. Bez studentu pārstāvjiem konferencē uzstājās arī dažādu politisko partiju (Lietuvas Tēvzemes savienība, Ukrainas Republikāņu partija) un sabiedrisko organizāciju (Baltkrievijas Tautas fronte, Jauno politiķu apvienība utt.) jauniešu nodaļu pārstāvji.

BSA šāda mēroga pasākumu patstāvīgi organizēja pirmoreiz, tamdēļ konferences organizācijas procesā esot bijušas daudz grūtības (to sekas uz savas ādas izbaudījām arī mēs - mūsu ierašanās BSA radīja nelielu sajukumu, taču pēc ilgas un pamatīgas naktsmāju meklēšanas saldi izgulējāmies pie paša BSA prezidenta Alesa Mihaleviča. Tomēr baltkrievu jaunieši ir ap-

ņēmbas pilni turpināt uzsāktu darbu līdz uzvarai.

Ziņas var uzspriecināt režīmu

Neformālo sarunu laikā LSA delegācija rīkoja četras (atbilstoši delegācijas locekļu skaitam) diskusiju grupas savstarpējai pieredzes un informācijas apmaiņai. Pieredze rāda, ka tamlīdzīgi režīmi, kāds pašlaik pie varas Baltkrievijā, visvairāk baidās no tiešas, atklātas, konkrētas un patiesas informācijas plūsmas. Arī no mums opozīcija palīdzību un atbalstu visvairāk gaida tieši šajā jomā. Sarunu laikā tika noslēgta vienošanās par savstarpēju rakstu apmaiņu ar BSA studentu žurnālu "Studentckaja Dumka" redaktori Irinu Vidanovu, kā arī regulāru informācijas apmaiņu par aktuālajiem jaunumiem ar Baltkrievijas Tautas frontes jauniešu organizāciju un BSA. Par sadarbību no Latvijas puses jau ieinteresējusies jauniešu apvienība "Pavasaris". Bez tam LSA pārstāvji laipni tika ielūgti uz līdzīgu pasākumu Ukrainā vasarā.

Noslēgumā kāda maza epizode no dzīves, par kuras atstāstīšanu Baltkrievijā atsevišķos gadījumos var nokļūt, "kur vajag", bet kas ļoti labi raksturo situāciju šajā valstī. Un, proti - kāds students ierodas uz eksāmenu negludinātā kreklā. Profesors: "Cienītais, ko jūs - tādā izskatā eksāmenu kārtosīt?" Students: "Tūdaļ visu paskaidrošu. Raugi - pieceļos, skatos - kreklis jāgludina. Ieslēdzu televizoru" Profesors: "Ko jūs muldat, kādu televizoru?" Students: "Tūdaļ visu paskaidrošu. Tātad ieslēdzu televizoru: 1. programma - Lukašenko, 2. programma - Lukašenko, 3. programma - Lukašenko. Ieslēdzu radio - Lukašenko. Gludekli ieslēgt es vairs neuzdrošinājos."

LSA Ārējo sakaru darba grupa

"LU - augstākā tavu studiju virsotne"

3.maijā Kongresu namā notika vērienīgs pasākums - Jaunatnes informācijas diena, kurā piedalījās arī Latvijas Universitāte. LU, protams, godam pārstāvējām mēs, LU Studentu padome, par savu saukli izvēloties virsrakstā minēto.

Mūsu mērķis bija sniegt interesentiem dažnedažādas ziņas par LU - iestājeksmeni, studiju programmām, mācību maksu u.c. Patikami, ka vairākas fakultātes Studentu padomes bija sagatavojušas informācijas bukletus par savu fakultāti: Ekonomikas un vadības, Filoloģijas, Fizikas un matemātikas, Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu, Pedagoģijas un psiholoģijas. Pārējās fakultātes - acimredzot - nav ieinteresētas jaunu studentu piesaistīšanā. Toties sagatavotos bukletus izķēra itin īsā laikā, tāpēc atlikušajā laikā LU stenda apmeklētāji varēja mielot acis tikai ar stenda noformējumu un mūsu klātbūtni tajā.

Visa pasākuma nagla bija sapulcējušās jaunatnes iepazīstināšana ar Universitātes vizītkarti Kongresu nama ārpusē uzslīetajā skatuvē. Kopumā LU prezentācijā piedalījās četrpadsmit cilvēku - karognesējs, četras nimfas, Aristotelis, četri viņa nesēji un vairāku fakultāšu dekāni. Turklāt lielākā daļa personāžu bija tērpusies izcili atbilstoši vizītkartes idejai. To diemžēl informācijas dienas rīkotāji atbilstīgi nenovērtēja, tak jāatceras mūžam nevīstošā frāze: "Galvenais ir piedalīties."

Esam droši, ka arī nākamgad mēs būsim labākie!

ILONA BAUDA

kas? kur? kad? ZIŅAS NO PAŠPĀRVALDĒM

Ekonomiem ta- puši jauni, zili T- krekli, bet vietējiem sportistiem apsolīta prēmija, ja Universitātes kausa izcīņā izdosies apsteigt fizmatu. Ņemot vērā jaunākos laikapstākļus, izveidojusies paraža laikā braukt uz Jūrmalu sauloties. Tāpat fakultāte rīko ārzemju braucienus - galvenokārt studentiem un mācībspēkiem, no kuriem nesenākais bija 16. - 20.

maijā uz Čehiju.

Filologos, pretēji iepriekš gaidītajam un cerētajam, fakultātes Studentu padomes vēlēšanas notiks tikai nākamsemestrī, jo patlaban visas aktivistes nodarbinātas kursadarbu jomā. Viņas cer izmantot vēsturnieku pieredzi jaunu censoņu iesaistīšanā.

Fizmati veļ kopā Fizmatdienu galus un priecājas par jaunu da-

torklasi izremontētās telpās.

Ģeogrāfos sākusies sesija, un visi gaida sākamies vasaras praksi, kaut prakses mitnē Lodsmuižā joprojām caurs jumts.

Ķīmiķos galvenais notikums šajā laikā, protams, ir Ķīmiķu dienas. Tiesa, fakultātes studentu pašpārvaldes vēlēšanas tāpat kā vairumam fakultāšu notiks decembrī.

Pedagogi kopā ar tuvīno Rīgas Pedagoģijas un izglītības va-

dības augstskolu 20. maijā rīkoja Sporta dienu.

Teologi ievērojuši, ka pēdējā laikā fakultātē itin bieži ēd torti un tēju. 21. maijā fakultāte rīkoja braucienus uz Rundāli piknikā.

Vēsturnieki 20. maijā rīkoja semināru, lai piepulcētu pašpārvaldei jaunus spēkus. Pasākumā, kas notika Roberta Līņa vasaras mitnē Jūrmalā, piedalījās apdesmit jaunu, un tajā neiztika bez apmētāšanās pludmalē ar tortēm.

Fakultātes T-kreklu konkursā uzvarējis Edmons Varaksins, kas iesniedzis veselas piecas kreklas skices un tā izpelnījies sev T-kreklu par brīvu. Kā ziņo Sīgita, kāds biologs vai ķīmiķis sakūdijs sociālā darba 1. kursu (vismaz 7 stud.) prasīt vienreizējo sociālo stipendiju 30 - 50 latu apmērā. Par iemeslu minēta gan radnieku slimība, gan morāla trauma; kas radusies mājas ugunsgrēkā priekš pieciem gadiem.

RITVARS EGLĀJS

LU Studentu padome briest brīvlaikam

Maijs - kā jau pēdējais un siltais mācību gada mēnesis - arī LU Studentu padomē iezīmējies ar mūsu piedalīšanos dažādos pasākumos un gaisīgāku attieksmi pret dzīvi, kas izpaudās arī 12. maija LU SP sēdē.

- Kaut aicināts, neviens nepieteicās braukt uz Latvijas Studentu apvienības domes sēdi Jelgavā tās pašas nedēļas nogalē, neskaitot, protams, četrus bals tiesīgos mūsu delegātus.

- Ķīmiķi ziņoja par gaidāmajām Ķīmiķu dienām un to ri-

košanai LU SP izsniegto aizdevumu.

- Juridiskās komisijas priekssēdētājs Voldemārs Burģis pieteicās atgūt pagājušā gada aizdevumu toreizējam Augstskolu debašu centra direktoram Robertam Šulcam, kas joprojām nav atgūts.

- 3. maija Jaunatnes informācijas dienas rīkotāji Ilona Bauda un Andris Klepers pateicās visiem, kas palīdzēja LU stendā. Paldies!

- Klātesošie iepazinās ar LU SP aprīļa finansu pārskatu.

- Studentu padomes lapas veidotājs "Universitātes Avīzē" Ritvars Eglājs uzklauzīja ierosinājumus LU SP tēla veidošanā.

- Pasniedzēju novērtēšanas projekta vadītāja Gundega Dičeva informēja, kā sokas ar projektu - itin labi.

- Mazliet kašķīgi, bet bez konkrēta lēnuma beidzās spriešana par līgumu ar LU un nekustamo īpašumu K. Valdemāra ielā 69.

RITVARS EGLĀJS

Ģeorallijs - Tirza '98

Lai arī straujie pavasara ūdeņi jau aiztecējuši, ģeogrāfu sirdis vēl kūsat kūsa, jo atkal pienācis laiks kārtējam laivu rallijam. Tā mēnešu mijā no 30. aprīļa līdz pat 3. maijam (lielāki daļai) risinājās šis leģendām un sākām apvītais brauciens pa Tirzas upi.

Ceturtdienas vakarā Latvijas dzelzceļa darbinieki atkal šausmās saķēra galvas, jo ģeogrāfiem un ģeodraugiem pieblīvētais vagonis, ne mirkli nenoklūstot, traucās Tirzas virzienā. Jādomā, ka atmosfēra vagonā valdīja līdzīga kā bija IRISH PUB Latvijas izlases hokeja spēļu laikā. Dalībnieku skaits šoreiz svārstījās no 50 līdz 60 (precīzi nezina neviens). Tika organizēta pat pavadītāju grupa, kura, nokļuvusi līdz upei, nākamrīt jau brauca mājup, jo nebija papēmušās līdz laivas. Vakara uzruna, Himna, uguns-kurs un nebeidzamie dziesmu kari mijās ar hokeja saukļiem. Dažs labs pat pamanījās krēslā telti uzcelt uz skudru pūžņa ar domu, ka spilvens jau pagādāts.

Nākamā diena pagāja omulīgi pludinoties 13 km pa upi, taču lielais plosts (ar nosaukumu "Priton navodnoj") tā arī līdz nometnei neatairējās.

Sestdienas rīts sākās ar ātrumpo- smu, kur pirmās divas startā iz-

Ģeogrāfu mafija atkal laivās...

laistās laivas pilnās burās aizdrāzās garām tiesnešu - finiša laika veču laivai, kura mazliet caurdūrās, nemaz to nemanot un jācer, ka jau šovakar viņi dzer siltu tēju un runā par sausām lietām.

Svētdienā neizpalika arī Alpinā futbola sacensības, titulu piešķiršana un uzvarētāju sumināšana. Tikai vienam no pussimta bija līdzīgs mazs radioaparātiņš, kurš Latvijas-Somijas spēles laikā pulcināja ap sevi vairāk ļaužu nekā uguns-kurs. Komiski, bet trāpīgi bija beztēmīgi eposa "Lāčplēsis" lasījumi agrās rita stun-

dās (citētāju balsis gan vairāk līdzinājās forsētām mašīnas motoram).

Visu rallija laiku netradicionāli ilgi svilināja saule un lietus tā arī neieradās. Toties ērces gan bija varen uzmācīgas un par katru cenu vēlējas iejusties ģeogrāfu ādā.

Lejasciemu sasniedzot, busiņš aizvīzējās līdz Gulbenei un tālāk, Latvijas dzelzceļam trīsot, atkal ceļš ved mājup. Laivu rallijs mūžīgi mūžos!

ANDRIS KLEPERS

Vēsturniekos ieplūst jaunas asinis

Kādā lietainā trešdienā jeb, precīzāk, 20. maijā, Vēstures un filozofijas fakultātes Studentu pašpārvalde izdomāja rīkot semināru jaunu dalībnieku uzņemšanai, kas būtu alternatīva vēlēšanu organizēšanai. Jāteic, ka vieta bija izvēlēta ekselenta - pie vecā punka Līņa, vasarnīcā, kur bez viesmīlīgā namatēva mūs sagaidīja arī vietējie mājas rūķi, kas nelika mieru visu semināra laiku. Pārsteidzošā kārtā semināru par vajadzīgu apmeklēt uzskatīja četri jaunbiedri, taču ar to pienācēju rindas nebeidzās. Savu gatavību darboties ir izteikuši vēl trīs indivīdi, kuri dažādu apsvērumu dēļ Jūrmalā neieradās. Pēc neatkarīgu ekspertu domām, semināra programma bija gana labi izplānota - pirmais visus uzrunāja pašpārvaldes priekšnieks Uvis Lapsiņš, kas deva savu svētību nākamā gada plāniem. Turpinājums tam bija

savstarpējā iepazīšanās un pieredzes apmaiņa, lai arī šo procesu apgrūtināja nepārtrauktā uzmanišanās no Ķīmijas fakultātes uzaicināto vieslektoru iztraucēšanas radošās diskusijās. Semināra dalībnieki vienojās par nepieciešamību nākotnē atdzīvīnāt Vēsturnieku dienas Šlokenbekas pili.

Otrs, par ko seminārā vienojās, attiecas uz fakultātes vadības izteikto iespējamo pašpārvaldes izlikšanu no telpām, piedāvājot vietā vēl mazākas (pašreizējo telpu lielums ir 6 m²). Visi klātesošie izteica viennozīmīgu protestu jebkādām akcijām, kas būtu vērstas šajā virzienā, un apsolījās darīt visu iespējamo, lai vadības iecere ne-realizētos.

Neoficiālā semināra daļa turpinājās turpat pagalmā pie uguns-kura, kur valdīja dziļi intīma gaisotne. Kā no rīta atzinās Gunta, tad

viņai visu nakti rādījušies spoki. Pēc rūpīgi veiktas izmeklēšanas mēs atklājām, ka vainīgais bijis Edmons Varaksins, kurš vienatnē visu nakti meditēja gan pie uguns-kura, gan pie jūras. Kā bija solīts, neizpalika arī apmētāšanās ar torti. Visi nosalušie pamazām pārvietojās uz mājeli, kur patiesībā bija vēl aukstāks. Ziliem degumiem un ar putām uz lūpām izcēlās karš par segām, kas nebeidzās līdz pat rīta gaismai, kad cerības sasildīties zaudējušie paši brīvprātīgi pame-ta semināru. Tādējādi mēs visi ieraudzījām patiesos pašpārvaldes līderus un secinājām, ka progress panākams tikai strīdos. Ar to var arī atvadīties līdz rudenim.

Novēlot veiksmīgu sesiju,
SIGITA SNIKERE
(VFF SPP)

STUDENTU ORGANIZĀCIJAS

Jaunatnes nevalstiskās organizācijas kļūst profesionālas

Jelgavā notiks semināra cikls no 28. līdz 31. maijam

Šogad starptautiskā studentu organizācija AIESEC Latvija ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu rīko semināru ciklu "Youth NGO Network Development in Latvia" (Jaunatnes NVO tīkla attīstība Latvijā). Projektu atbalsta arī "Robert Bosch" un "CIDO pārtikas grupa". Projekta mērķis ir attīstīt profesionālu jaunatnes nevalstisko organizāciju (NVO) tīklu Latvijā, veicinot organizāciju veiksmīgu sadarbību un profesionālo izaugsmi.

Šis projekts ietver sevī trīs seminārus - organizāciju vadītājiem, biedriem un apmācītājiem.

To mērķis ir sniegt efektīvai darbībai nepieciešamās zināšanas, lai ar tām organizācijas, mērķtiecīgi virzot savu darbību, varētu attīstīt demokrātisku sabiedrību, sekmēt tās labklājību un attīstību.

Projektā ir iesaistītas 10 jaunatnes NVO, tajā skaitā vairākas no reģioniem ārpus Rīgas, jo liels uzsvars tiek likts uz sadarbību ar jauniešu organizācijām lauku rajonos.

Pirmais no šī cikla semināriem notika Rīgā no 4. līdz 8. martam, tajā piedalījās 30 jaunatnes NVO esošie un topošie vadītāji, jo NVO sektorā ir nepieciešami profesionāli līderi - cilvēki ar atvērtu, tālejošu domāšanu, kuri prot vadīt organizāciju, izvirzīt mērķus un virzīt tās darbību pa vēlamu ceļu.

Piecas aizgājušās ziemas dienas vienā no Rīgas skolām kopā pabija interesanti, atraktīvi, jautri un domājoši jaunieši no dažādām Latvijas malām, bija arī pārstāvji no Lietuvas. Viņus piesaistīja ne vien "tusiņi" un iespēja atpūsties no mācībām, bet arī tikpat svarīga nepieciešamība - pilnveidot pasauli un arī sevi tajā.

Apmācību programma tika veidota tā, lai jaunieši paši pēc iespējas vairāk iesaistītos mācību procesā un aktīvi izmantotu savu radošo garu un fantāziju. Visi varēja izteikt savu viedokli jebkurā jautājumā, tika dota iespēja diskutēt un strādāt grupās. Seminārā tika ietvertas tādas tēmas kā vadītāja loma, stratēģiskā plānošana, darbs ar cilvēkiem un dažādu sadarbības veidu iespējas starp NVO Latvijā un ārzemēs. Kaut gan semināra dalībnieki pārstāvēja visdažādākās organizācijas un interešu sfēras (piedalījās Jauniešu Vanagi, Sarkanais Krusts, Pārdes Zieds, klubs Māja, klubs LC u.c.), viņi kopā veidoja salie-

dētu un draudzīgu komandu.

Katru vakaru kāda no organizācijām rīkoja tematisko ballīti (piemēram, "Reiz tumšā naktī, zaļā zālē", "Lai vienmēr būtu saule", "Projektēsim jaunu dzīvi"), kurā jaunieši darīja visniedomamākās lietas, ko nekad un nekur citur varbūt nedarītu, tomēr paši par to ļoti priecājās un labi pavadīja laiku. Tika dota iespēja izbaudīt atmosfēru, kāda valda oficiālā banketā, jo arī tāds tur, protams, bija.

Katras dienas noslēgumā dalībnieki varēja izlasīt visniedomamākās un smieklīgākās un intriģējošākās baumas par sevi, baumošana izvērsās pat tādā mērā, ka dalībnieki sacentās par nokļūšanu "Baumu topa" augšgalā. Tas viss un vēl daudz kas cits notika šajās piecās marta dienās, kurās jaunieši ieguva daudz jaunu draugu, iespaidu, ideju un apņemšanos nākotnei. Lielās tortes ēšana, atvadīšanās un kopīgas foto vēl nebūt nenozīmē beigas - priekšā vēl otrs seminārs un pārējie pasākumi, kuri vēl tikai taps jaunizveidotās sadarbības rezultātā.

Otrs seminārs notiks Jelgavā no 28. līdz 31. maijam, un šis seminārs domāts 70 jaunatnes organizāciju biedriem, aktīvistiem, kuri jau ir iesaistīti projektu norisē un vēlas arī turpmāk iesaistīties jauniešu NVO aktivitātēs. Seminārā tiks ietvertas šādas aktuālas tēmas: projektu nozīme un veidošanas stadijas, komandas darbs, lomu sadale un savu iespēju novērtēšana kā komandas loceklim, sadarbības nozīme un iespējas. Būs arī vieslektoru mini lekcijas par NVO nozīmi, resursu piesaistes iespējām un mērķtiecību darbībā.

EVIJA ELSTE

MĒS PIE VIŅIEM

Noteikti ir daudz dzirdēts par Ķīnas republiku - mazo Ķīnu - Taivānu - kā nu kurais to sauc, bet tomēr bieži vien tā šķiet tāla, eksotiska valsts, kurā nokļūt nemaz nav tik viegli. Bet vai tas tā ir? Iespējams, ka tagad dažiem pavērsies iespējas tur nokļūt. Kā? Par to, kā arī par savu ciemošanos šajā eksotiskajā valstī mums pastāstīja Latvijas Universitātes rektors JURIS ZAĶIS.

- Kad Latvija atguva neatkarību, nācās meklēt tās valstis, ar kurām būtu iespējams veidot sadarbību. Toreiz savu draudzību piedāvāja Ķīnas republika, tāpēc delegācija Godmaņa vadībā devās uz turieni, lai nodibinātu kontaktus. Toreiz bija aizkustināts par to, ka Taivānā valdībā bija daudzu turienes augstskolu bijušie profesori. Universitāte tur ir tā vieta, kur mācās ne tikai studenti, bet arī mācībspēki kļūst par nākamajiem valstsvīriem. Pēc tam valdības politika sāka vērsties pret Ķīnas tautas republiku, un sakari ar Taivānu tika atstāti novārtā. Rezultātā Taivānas vēstniecība Rīgā pārtapa par Taipejas (Taivānas galvaspilsēta - aut.) misiju. Visi sakari ar Taivānu tomēr nepārtrūka, piemēram, Latvija no visām Baltijas valstīm ir visaktīvākā ārējā tirdzniecībā ar Taivānu. Kādā vēstniecības pasākumā man nācās konstatēt, ka tur atrodas daudzi mūsu studenti, kas, kā izrādījās vēlāk, studēja ķīniešu valodu un domāja par turpmāko sadarbību.

- Ja jau šie kontakti bija palikuši novārtā, kā gan radās ideja par Taivānas apmeklējumu?

- Es saņēmu uzaicinājumu no Taipejas misijas, kas mani ļoti pārsteidza. Viņi apmaksāja šo vizīti Tartu, Viļņas un Latvijas Universitātes rektoriem. Es piekritu, jo uzskatīju, ka tas man nevarētu uzlikt nekādas politiskas vai diplomātiskas saistības. Rezultātā uz Taivānu aizbraucu es

Huafan universitātes izrāda LU rektoram Jurim Zaķim un Tartu universitātes rektoram Pēterim Tulvistem izstādi

un Tartu universitātes rektors. Vizīte bija ļoti blīva. Mēs apmeklējām Taivānas Izglītības ministriju, kur mūs iepazīstināja ar izglītības sistēmu valstī. Manu uzmanību piesaistīja viena lieta: izglītības sistēma ir pielīdzināta ASV izglītības sistēmai. Ar to viņi ir nedaudz tālāk nekā mēs.

- Vai apmeklēt arī augstākās mācību iestādes?

- Nācās pabūt četras lielākajās augstskolās. Katra no tām bija ar savu seju. Visās bija starp 10 un 25 tūkstošiem studentu. Valsts dibinātās augstskolas tur lepnī sauc par nacionālajām universitātēm. Taivānas nacionālā universitāte simbolizē valsti. Vie-

na no universitātēm bija privātā kristiešu universitāte, kurā mācās ne tikai kristieši. Taivānā privātās augstskolas ēku un tehniskā aprīkojuma ziņā pārspēj valstiskās. Tamkangas universitāte bija lielākā no tām, ko apmeklējām. Tur mēs tikāmies ar krievu mācībspēkiem: gan vietējiem,

gan no Krievijas. Vietējie laikam nebija īsti sapratuši, ka Latvija nav Krievijas sastāvdaļa, tāpēc mums visur tika dāvāta šī iespēja tikties ar krievvalodīgiem kolēģiem. Viņiem ir izveidojušies cieši kontakti ar Kijevas universitāti. Mums par nelaimi, mēs visi orientējamies tikai uz Rietumiem un aizmirstam, ka arī Austrumos ir lieliskas augstākās mācību iestādes.

Visās augstskolās, ko mēs apmeklējām, mums tika piedāvātas apmaiņas iespējas. Ārpus plāna mēs apmeklējām koledžas tipa augstskolu budistiem, kas atradās augstu kalnos un atgādināja paradīzes stūrīti.

Varēja iet uz kuru augstskolu gribi, visur bija lieliskas bibliotēkas, sēžu zāles un rektoru kabinetu. Tikām uzaicināti uz jauniešu

biedrību, kas man ļoti atgādināja komjaunatni, jo tai ir stingra valsts pārvalde. Viņi rūpējas par valsts aizsardzību un tautsaimniecību. Politiskā iespaida nav, jo viņi stāstīja, ka cenšas turēties ārpus politikas.

Vēl mēs apmeklējām privāto studentu apmaiņas fondu, kas uzņem studentus no citām valstīm, kā arī piedāvā iespējas saviem studentiem doties uz kādu valsti. Lai gan tas ir privātais fonds, valsts budžets tajā ir iemaksājis

No kreisās: Huafan universitātes mācībspēks, Ķīnas republikas Izglītības un zinātnes ministrijas darbinieks, LU rektors Juris Zaķis, budistu mūķene - universitātes dibinātāja, rektore un Tartu universitātes rektors Pēteris Tulviste pie tējas namiņa

apmēram 80 miljonus dolāru. Te nāk pieteikumi no visām valstīm, tāpēc konkurence ir liela.

- Kāda bija pati valsts?

- Runājot par pašu valsti, jāsa-ka, ka portugāļiem, kas atklāja šo salu un nosauca to par "Skaisto zemi", bija taisnība. Šī zeme ir skaistākā no tām, ko esmu redzējis pēdējā laikā. Plaukstošā daba harmonē ar plaukstošo sabiedrību. Sīkas zādzības un blēdības

nav viņu gaumē - viņi ir ārpus tā. Tikai varas ešelonus tur ir korumpētība, tā man teica kāds krievu profesors. Savstarpējās cieņas izrādīšana ir ieaudzīnāta jauniešos. Redzēju, ka tad, kad garām gāja universitātes dibinātāja, studenti, kas zālītē atpūtās, pienāca klāt apsveicināties, turklāt to darīja ļoti mīli. Jārūnā arī par viņu īpatnējo rakstību - nerakstīt vārdu ar burtiem, kuriem atsevišķi nav nekāda nozīme, bet ar attēlu. Lasītais teksts ir konkrēts, un tomēr

tam ir dziļš zemes teksts. Visinteresantāk uz turieni būtu braukt valodniekiem, pētīt to mentalitāti.

- Vai no šīs vizītes kāds labums būs arī LU studentiem?

- Privātais fonds, ko es jau minēju, piedāvā mums iespēju piedalīties dažādos projektos. Arī Taivānas Izglītības ministrija ir ar mieru apmaksāt studentu braucienus. Ir domāts arī par profesūras apmaiņu. Ķīniešu valodā runā trešdaļa pasaules cilvēku.

Pieteikumus un noteikumus visi interesenti var meklēt Ārējo sakaru daļā.

INGA BĒRZIŅA

Dai Taizeme ir "smaidu zeme"?

Students no Ķīmijas fakultātes pusgadu mācījās Taizemes universitātē. Kāda tad ir šī Taizeme, vai tiešām tāda sapņu zeme, par kuru raksta ceļojumu reklāmās?

Mani sauc VASĪLJS, pirmo kursu esmu pabeidzis Rīgas Tehniskajā universitātē, pēc tam pārgāju uz Latvijas Universitāti, nomācījos vienu mēnesi un aizbraucu uz Taizemi uz Kasetsartas Universitāti.

- Kā tu tiki uz Taizemi?

Es saņēmu stipendiju no Taizemes Izglītības ministrijas un UNESCO. Es tur studēju ķīmiju.

- Kā veicās?

Es nekad tik daudz, tik cītīgi un tik stulbi neesmu mācījies. Solīja, ka lekcijas būs angļu valodā, tomēr visas lekcijas bija taiju valodā. Šo valodu es zinu vēl sliktāk nekā vjetnamiņu valodu. Jāņem vērā, ka taiju valoda ir līdzīga kaķu bara brēkšanai.

Universitātē ir ļoti interesanta sistēma: visas darba dienas mācīsies, bet sestdienās un svētdienās liec eksāmenus. Viss jau būtu labi, ja tikai termodinamikā visi lekciju konspekti nebūtu taiju valodā. Pie tam pasniedzējs ļoti slikti runāja angliiski. Protams, es visu mācījos pēc angļu grāmatām, pēc eksāmena rezultātiem no 48 cilvēkiem es biju devītais. Viņiem viena akadēmiskā stunda ir līdzīga astronomiskajai un augstākā atzīme teorētiski ir 24. Praktiski visaugstākā atzīme ir 10, viszemākā bija 0,04 balles.

- Kā tevi uztvēra studenti?

Tāpat kā, ja šeit Universitātē studētu viens nēģeris, par kuru runā, ka viņš ir ļoti gudrs, kurš nerunā ne latviski, ne krieviski un mēģina apmeklēt lekcijas kopā ar pārejiem.

- Kādi tur ir studenti?

Viņiem ļoti patīk futbols, iedomājies laukumu 10 reiz 5 metri, kur divas komandas katrā pa 14 cilvēkiem iešļūcēnēs spēlē futbolu, tādas improvizētas komandas tur bija visur.

- Nu, un slavenās Taizemes meitenes?

Teikšu kā ir, nedēļu papriecāties būtu labi, bet visu mūžu ar tādu stulbeni dzīvot es nevarētu.

- Tavi pirmie iespaidi no Taizemes.

Neticiet avīzēm, kas raksta, ka tur ir +30° C, tā ir tīra provokācija. Kad es no turienes lidoju prom, vienos nakti, temperatūra bija +40°, dienā ēnā līdz +47°, kad ej pa asfaltu gumijas iešļūcēnēs un apstājies uz dažām minūtēm, tad zem tevis kūst gan asfalts, gan apavi.

Es dzīvoju kopmītnēs, tās ir lielas kartona barakas - kaut kas starp koncentrācijas nometni un bungalo no Holivudas filmas, tajā bija divi stāvi, kuri sadalīti pa istabām. Visus šos sešus mēnešus gulēju uz plikiem dēļiem, protams, nekāda kondicionētāja tur nebija, nakti kā bija +30, tā arī palika, siltā ūdens nebija. Bija šausmīgi daudz odu, hameleonu un visādu insektu. Vienu reizi redzēju lielu skaistu ķirzaku.

Ļoti interesanti Bankokā ir autobusi. Ja uz autobusu kartes uzrakstīsi, ka autobuss brauc taisni pa kādu ielu, tas nebūt nenozīmē, ka tas tiešām tā brauks.

- Vai tur ir dārga dzīve?

Pārtika ļoti lēta, dzīvokļi ļoti dārgi, algas - tā arī nesapratu - kādas. Augstskolas pasniedzējam alga 6000 batu, bet avīzēs redzēju darba piedāvājumus, kur alga bija sākot no 30000 batu. Man bija 7000 batu un, kad sāku ekonomēt, iztiku ar 3000, bet es nemaksāju

par dzīvokli. Autobusi arī ir lēti.

- Kādi tur ir cilvēki?

Viņiem visiem ir problēmas ar angļu valodu, labi, ja katrs desmitais kaut ko var pateikt. Protams, centrā viss ir savādāk, tur viņi ir draudzīgi kā pērtiķi zooloģiskajā, nāk klāt, uzdod jautājumus. Visas sarunas ir ļoti līdzīgas, apmēram tā:

- No kurienes tu?

- No Latvijas.

Tālāk varianti:

1. - Kur ir Latvija?

- Eiropā.

2. - Latvija? Ā, Krievija, Krievijas mafija!

Visinteresantākais bija tāds variants, man tas uz ilgu laiku paliks atmiņā:

- No kurienes tu?

- No Latvijas.

- Ā, Spānijā?

- Nē, vairāk uz ziemeļiem.

- Tātad Islandē?

- Nē, Austrumos, Austrumeiropai tuvāk.

- Tad Tadžikistanā?

- Nē taču!

- Nu tad čukča.

Mani pārsteidza tas, ka viņi zina, kas ir čukčas!

- Kā tur ar izglītību?

Pastāstīšu vienu tiešām reālu gadījumu. Vienā ļoti nopietnas organizācijas birojā datorā bija vīruss. Taiji netuvojās datoram, jo baidījās inficēties. Viņi izsauca mūkus, mūki dejoja svētās dejas un paziņoja, ka vīrusa vairs nav. Pēc darba dienas beigām, cilvēki, kuri nebaidījās inficēties, viesstrādnieki, palaida kādu antivīrusa programmu.

Bet taiji nav tie stulbākie. Laosas iedzīvotāji ir vispār nepārspējami. Ja Taizemē tiešām izglītotu cilvēku ir kādi 30%, tad Laosā kādi 10%. Mans kaimiņš bija no Lao-

sas, kad viņam datorā bija vīruss, viņš ņēma displeju, datoru, peli, peles paliktņi un visu to nesa uz remontu. Kad mēs kopā ar viņu braucām uz Laosu, es stacijā kāsierim, pasakot vilciena numuru, jautāju, vai šis vilciens aizvedīs mani līdz Lankajam? Kāsieris atbild, ka nē. Laosetis no aizmugures: "Bet mani?" Atcerieties identiskās anekdotes par čukčiem.

- Bet Taizemes masāža?

Tas variants, kad plika meitene ar savu ķermeni masē pliku vīrieti, ir domāts eiropiešiem. Īsta masāža ir pavisam citādāka. Sāksim ar to, ka gan masieris, gan tas, kuru masē, ir apģērbti, viņam noteiktā kārtībā paceļ rokas, kājas, gadās ka masieris apsežās uz masējamā, bet tas notiek ar pavisam citiem nolūkiem. Tas, ka sievieti masē vīrieti un otrādi ir saistīts ar enerģijas apmaiņu, nevis ar seksualitāti.

- Tu dzīvoji Bankokā, kāda ir šī vieta?

Es dzīvoju rajonā, kas nebija populārs tūristu vidū. Ļoti daudz nepatīkamu smaku, nelielas divstāvu mājas, interesanta arhitektūra. Visinteresantākās ir aptiekas. Kad es meklēju acu pilienus un iegāju vietējā mazā aptiekā, tur sēdēja vecs taijiētijs, es prasīju par pilieniem, viņš rādīja uz sienu, kur plaukti pilni ar prezervatīviem, pie otras sienas viss pārējais. Vēlāk es uzzināju, ka Bankokā uzskata, ja baltais ieiet aptiekā, tad noteikti pēc prezervatīviem. Zāles bez receptēm nepārdod, izņemot jodu un saites.

Tajā pašā laikā, viss, kas ir domāts tūristiem ir tīrs, gandrīz vai dezinficēts. Bankokas centru ar nomali nemaz nevar salīdzināt, redzēju tādu ainu: uz iteves sēž ģimene, viņiem pie kājām sa-

Vasīljs

likti pusjēli gaļas gabali un viņi tos ēd. Vispār virtuve viņiem ir brīnišķīga, gatavo vienreizēji, to nevar izstāstīt.

- Kas vēl tev tur likās interesants?

Jūra, ļoti sāļa, kad ieēj ūdenī, tad sāls kož ādā, gandrīz uzķāpu jūras ezim. Jā, padoms tūristiem, ja gribat apskatīt jūru Taizemē, tad uz Potaiju nebrauciet nekādā gadījumā, tā ir ļoti līdzīga Jūrmalai PSRS laikā, tikai kādas 500 reizes netīrāka. Labāk braukt tālāk uz austrumiem. Tad vēl augļi, vienreizēji garšīgi un milzīgos kvantumos. Zooparks, kur apmeklētāji baro dzīvniekus ar popkornu...

Vispār par sabiedrības līmeni var spriest pēc viena fakta. Kad es braucu prom, viņiem nacionālais varonis bija sešpadsmitgadīgais bokseris transvestīts.

INESE REIMATE

ES RAKSTU

Es esmu

LINDA LIEPIŅA,
Filoloģijas fakultātes
studente

Vējš mani iemilējās
Vēl maziņš bērns būdams
Tas skrēja man pakaļ
Un mēģināja plivināt matus
Kad paaugās
Pieauga
Sāka Vējš aurot
Viņš zināja
Ka man patīk Lielī vēji
Vējš pacēla mani
Un grieza dejā
Kā neprātīgs spānis
Tas pūta man sejā
Karstu elpu
Bet tad vējš nosirmoja
Un es
Gāju un meklēju jaunu
Vēju

EVIJA PURIŅA,
Pedagoģijas un psiholoģijas
fakultātes studente

Tā ir

Puķes smaržo,
lietus list
un cilvēki steidzas,
jo grib nesatikt:
nesatikt sāpes,
nesatikt skumjas,
nesatikt raizes un
piezīmes dumjas.
Nesatikt tos,
kuri - rītā jau agrā -
pa tavu dvēseli
kā pasauli
netiklu bradā.

Skumjš skatiens.
Domās sastrēgums.
Sirdī, kura visu regulē,
Ir kaut kāds izmisums.
Tu tiecies izprast,
Tu centies kļūt
Par pussolīti ticīgāks
Pret tiem, kas arī jūt.
Es cenšos palīdzēt -
Tu pagrūd nost...
- Kāpēc tu tā...
Vai tas ir sods
Par manu būtību,
Par tiešu maigumu;
Par manu sūtību,
Par slēptu skaistumu? -
Es aiziet nevaru,
Jo esi izmisis
Un savā ceļā
Maldu pieņēmumus pieņēmis.
Es palieku.
Es aiziet nevaru.

LINDA KALNIŅA,
Filoloģijas fakultātes
studente

Tie ir vārdi
kas lido pret mūžību
tie ir sapņi
kuri sapinās matos
tie ir skatiņi
kas pielip pie stikla
tās ir visas lūgšanas
kuras pusceļā apstājas
pie tavām kājām
tas nav tā kā vakar
tas viss ir no jauna atkal
tas nekad nebeigsies
jo pasaule un saule ir apaļa
jo es ticu tik naivi
jo es neaizmirstu
mirstu

ES VEIDOJU

Keramikas dienas Latgalē

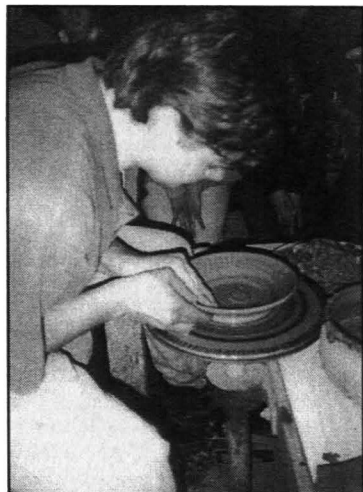
Mālu vezums, podu vezums

Sen aizgājuši pagātnē tie laiki, kad agros rītos pa Latgales lielceļiem saimnieki uz tirgu dzina aitas, čigāni veda zirgus, bet amatnieki krāva vezumus podus un bļodas. Tagad aina ir citāda - pie nedaudzko īsto Latgales podnieku namdurvīm stāv tūristu autobusi un automašīnas, atbraucēji iet pie meistariem skatīties Brīnumu - cepļa atvēršanu.

Ari šomēnes Pēteris Ušpelis Rēzeknē parādīja Brīnumu - deva iespēju rīdziniekiem palūkoties, kā dzīva uguns deg, kā krāsas mirdz, kā no cepļa izņemta bļoda skan - gluži kā Aglonas baznīcas zvani. Tur bijām arī mēs, LU keramikas studijas "Vāpe" censoņi.

Kamēr skatītāji raugās, mutes un acis iepletušas, ārā krūmā dzeguze sauc savu "kuku". Kur vēl skan bļodas, kur vēl mirdz krūzes? Un rīdzinieki brauc uz Preiļiem, lai izstādē skatītu Antona Kūkoja gleznas un vēl aplūkotu citu podnieku darbus. Kur tālāk? Turpat Preiļos Polikarpam Čerņavskim vēltā izstādē viņa paša mājās, atkal apkārt skatītājiem podi, svečturi, šķīvji. Bet kur tad vecie meistari? Polikarps Čerņavskis jāapciemo turpat zem kapu bērziem. Dzeguzes balss piekļūst, tikai cilvēki vēl nez kāpēc cenšas kaut ko pateikt - atmiņā, dzejas rindās, skaistos vārdos. Vēl nepietiek. Tāpēc atkal jādodas ceļā uz Jasmuižu, kur Tautas lietiskās mākslas studija "Rēzeknes aprīņa pūdņiki" sarūpējuši keramikas izstādi "Veltījums Polikarpam Čerņavskim". Katra studijas keramikā daiļrade ir vienreizēja un neatkārtojama. Studijā veiksmīgi līdzdarbojas divi paaudžu meistari. Valda Vogula darbi - zemnieciski smagnēji tīra un harmoniska trauka forma. Jaunajai keramikai paaudzei pievienojusies Edvīns Vinceničs, Pēteris Gailums, Uģis Puzulis, kuri iet savu daiļrades ceļu. Keramikā radošais darbs ir kā cieņas un pietātes apliecinājums Latgales keramikas vecmeistarā P. Čerņavskā dzīvei un daiļradei.

Keramikas studijai "Vāpe" tā bija dāvana - divu dienu ceļojums pa Latgali pa sulīgi plaukstošajiem Lat-

Keramiķis Ušpelis jaunākais pie virpas

vijas laukiem. Secinājums bija viens - Brīnums var notikt arī bez Alises Brīnumzemes. Ne jau katram ir lemts turēt rokās dzīvu māla trauku - siltu un elpojošu. Pēteris Ušpelis cēlis šķita kā templis, uz kuru strauēm plūst svētieņi. Cilvēks ir tikai cilvēks - drūzmēšanās pieņemtajiem traukiem bija dabiska, lauku pedagogi alkainām acīm satvēruši podus, it kā vairs mūžam tos laist vajā negribēdami. Pats Pēteris Ušpelis un viņa dēls Andris izrādās arī atraktīvi tirgoņi, kuri savu zelta roku darbu vis tik viegli neatdod. Tur vajadzīga veikla valoda un manīga kaulēšanās. Nav ziņu, kā klājās vāpīšiem Rēzeknes piecvaigžņu viesnīcā, bet tie, kuri pa nakti palika P. Ušpeļa mājās, pārlaida īsu un dziedošu nakti ar galveno vokālu - Andri Ušpeli. No rīta mūs nepavisam nemodināja gaiļa dziesma, bet skarbas krievu dziesmas no čerkstoša magnetofona. Reizēm Latgalei ir savs specifisks stiliņš.

Helga Ingeborga Krisberga ir teikusi, ka studija "Vāpe" ir Noasa šķirsts plūdu laikā. "Vāpe" ir dzīva kā māls veidotāja rokās. Mūsu ceļojums nebeigsies tik ilgi, kamēr vēl būs kāds mākslinieks.

ILZE

ILGA RISMANE

Botāniskā dārza maijs

Botāniskais dārzs pavasarī - brīnumainu uzziņu virkne!

Magnolijas te plaukst, saskatāmās ar baltiem plūmju un ķiršu kokiem.

Samtainas primulas skatās acīs debeszilām atraitnītēm. Diķmalā vējš šūpo dažādus izturīgus sīkziedīgus; tie uz šejieni atvesti no kalnu bardzības un akmeņaina skarbuma.

Tulpes sasauca ar narcisēm. Dzeltens taurenis pārlido no dzel-

tenā ķeizarkroņa uz oranžo. Ziedu zvaniņi vējā šūpojas. Muskares ar saviem zilgmainajiem ziedu graudiņiem vēro doronikas. To dzeltainie vidūci mirdz.

Zied zemenes ar baltiem čemuru vilņiem.

Maijpuķītes ar savu tiro smaržu virzās uz ziedošu ceriņu pusi.

Kādi ir šie ceriņi? Balti kā kupenas, violeti kā saulstari, dzīvestīgi un droši.

Neaizmirstulītēm ar zili košu spidumu uzglūn gārša, ar savu garo apakšzemes sakni taustīdāmās uz visām pusēm. Taču gāršu ar dakšām ravē ārā.

PAVASARA VIRTUVE

Nogaršosim pieneenes?

Pavasaris ir pašā plaukumā, saule kļuvusi dāsnāka. Pati daba mums piedāvā spēku, lai atjaunotu enerģiju pēc garās ziemas.

Savvaļas augi papildina un atsevišķos gadījumos pat spēj aizvietot ikdienas uzturu. Piemēram, 30 g nātru lapu satur nepieciešamo C vitamīna diennakts devu. C vitamīna nātru lapās ir divreiz vairāk nekā upenēs, karotina vairāk nekā burkānos, K vitamīna vairāk nekā kāpostos un spinātos. Piedevām vēl, nātru lapas var aizkavēt piena saskābšanu un gaļas sabojāšanos.

Izmantojot savvaļas augu jaunus dzinumus un lapas, to ārstnieciskā ietekme ir milzīga, tomēr jāatceras, ka augi var būt arī indīgi. Savvaļas augus jāievāc vismaz 100

m attālumā no automaģistrālēm, pretējā gadījumā vitamīnu vietā riskēsim "ievākt" radioaktīvo svīnu.

Ir varianti: divas reizes applaucēt ar vārošu ūdeni; 30 minūtes mērcēt salsūdenī vai arī vāriet 2 - 3 minūtes.

Jautrie salāti

* Kosa, parastās raudenes lapas, pieneņu lapas, sauja āboliņa, ķiploki. Visu sasmalcināt, sajaukt ar krējumu, pievienot nedaudz sāls un dilles, sagrieztus tomātus, sasmalcinātu olu. Vis-

beidzot pieliet nedaudz etiķa un augu eļļu.

* Nātru lapas un salsūdenī izmērcētas pieneņu lapas sasmalcina, pievieno sāli, pielej etiķi, sajauc ar rīvētu burkānu un visam

Acālijas, vēl pagaidām bez lapām, ziedu kleitās tērpjas!

Magones vid spalvainos, zaļos pumpuros. Drīzi jau vērsies vaļā žilbstošas, apžilbinošas.

Īrisi zeļ. Liegi zaļas ir viņu savdabīgās smailes. Ziedu līpiņas vējā trīsulo.

Pujenes sprīkst sava sārtauma gaismā.

Papardes elpo ar zaļganu smaržu, ar vēl zaļganāku mieru.

Efejas nesteidzīgi, bet izteiksmīgi apvij koku stumbrus, stīgu galotnītes virzās uz priekšu arī pa zālienu tik veikli kā zaļas ķirzaciņas.

Dažas neparastās idejas

* Pieneņu ievārījums: 3 karotes pieneņu ziedu un glāzi apelsīnu miziņu apliet ar cukura sīrupu, vāriet 15 minūtes, likt nostāvēties 12 stundas, izkāst un saliet traukā.

* Pieneņu ziedus novāriet salsūdenī (2 ēdamkarotes uz 1 l ūdens), apkaisīt sasmalcinātiem sausīņiem, tad apacept sviestā ar smalki sagrieztu gaļu.

* Pieneņu saknes novāriet salsūdenī, sasmalcināt, iemaisīt sakultā olā, pārkaisīt ar sausīņiem un cept.

* Savācot pieneņu ziedus saulainā rītā, pārkaisot ar cukuru un noslogojot, pēc 3 - 4 dienām būs gatavs pasakains nektārs.

piejauc krējumu vai augu eļļu.

Lai to visu izmēģinātu, nepavisam nav jāpiedzimst par zālēdāju. Priecājies par pavasari un esi vesels!

MAZIE DRAUDZIŅI

Mūsu draugs kaķis

Kaķi - nurdētāji

Kaķi murrā visdažādāko iemeslu dēļ. Viņi murrā, kad baidās vai gaida uzbrukumu. Slimi un ievainoti dzīvnieki nurd, lai iedrošinātu sevi. Dažkārt, šādi "signalizējot", kaķis - saimnieks parāda atnācējam, ka negrasās uzbrukt. Klusa murrāšana varētu nozīmēt kādu lūgumu, skaļa - pateicību, bet pavisam skaļa - svētlaimi. Kaķi nurd, kad ir uztraukušies, uzbudināti, apvainoti vai pat pirms nāves. Vienota viedokļa par murrāšanas fizioloģisko mehānismu speciālistiem vēl nav. Kaut kā neparasti tas viss...

Kaķu balss

Kaķu arsenālā ir arī cita valoda. Ar savu balsi kaķi parasti atkārtoti vēsturisko sengrieķu "mjau" vai ķīniešu "mao", un kopumā - viņu vokālajā sniegunā ir no 15 līdz 16 skaņām. Zemākās skaņas mēs dzirdam izbaļu gadījumā vai agresijā, augstākās skaņas nozīmē, ka kaķis jūtas labi, patīkami. Ja kaķis pārgājis uz līdzskaņiem (lēmām aizverot muti) - viņš ir norūpējies, kaut ko vēlas vai skumst par cerību sabrukumu.

Katrs kaķa saimnieks drīz vien sāk izprast sava miluļa balss nianses.

Ja kaķis naid nepārtraukti, neatkarīgi no situācijas, dzīvniekam noteikti ir kādas problēmas ar veselību, piemēram, vēdersāpes. Bieži naktīs naid novecojoši kaķi, viņi lūdz saimniekam mierinājumu un uzmundrinājumu.

Vai nosauksim kaķi par Grigoriju?

Kaķi nav vienaldzīgi pret skaņām, no kādām sastāv viņu vārds. Pētījumi liecina, ka dzīvnieki ātrāk atsauca uz īsu vārdu, kas sastāv no divām zilbēm, nekā uz garu. Tiek uzskatīts, ka kaķi saista augstas un īsas skaņas ar kaut ko priecīgu, patīkamu, bet dziļas un zemas skaņas - ar kaut ko nepatīkamu un agresīvu.

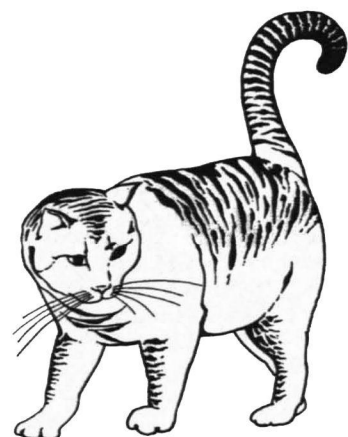
Ticējumi

Pēc daudzu viedokļa, kaķi mistiskā veidā paredz cilvēka likteni un pat spēj ietekmēt notikumu gaitu. Ir ticējums, ka negaisa laikā jāizdzēn no mājām melns kaķis, jo viņš pievelk zibeni. Un ja vēl pār ceļu pārscrien melns kaķis... Lai gan, piemēram, Anglijā, melna kaķa pārscrišana pār ceļu sola veiksmi.

Tic, ka tad, kad kaķis mazgājas, būs ciemiņi. Ir ticējums, ka nekādā gadījumā nedrīkst vest melnu kaķi uz zirga, tādēļ, ka zirgs pēc tam nosprāgs. Sausmīnā ir arī kaķa šķavas - tās izsaucot zobu sāpes visiem klātesošajiem. Tiesa gan, no tām var izvairīties, ja kaķi šķaudišanas brīdī pasveicina... Ja kaķis šķauda kāzu dienā, ligavai paredzama laimīga laulības dzīve. Jūrnieki ceļojumos ņēma līdzīgu rudus kaķus, lai nepieciešamības gadījumā tos upurētu - uzskatīja, ka kaķi atvairā vētru.

Kaķi - pareģi

Pēc kaķu uzvedības varam noteikt, kāds būs laiks. Iespējams, tieši tāpēc kaķus uzskata par velna sabiedrotajiem.

Vāciešu ticējumi

Kaķis kašņā zemi - mainīsies laiks; kustina aste galiņu - būs vētra, skraida pa māju - būs vējains laiks, nosēžas ar muguru pret uguni - būs vētra.

Angļu ticējumi

Kaķis berzē ar ķepu aiz auss, sevišķi rūpīgi mazgājas, laiza pakājkāju un ēd zāli - būs lietus, zīmā šķauda un dzer daudz ūdens - būs sniegs vai lietus; izstiepj asti uguns virzienā - būs sals.

Turku ticējumi

Ja kaķis skaļi murrā rudenī, būs barga ziema.

Sveiciešu ticējumi

Ja janvārī kaķis slēpjas pie krāsns pēc tam, kad jau pasildījies saulītē - būs ļoti auksts februāris.

Materiālus sagatavojuši

ANDA

**SLUDINĀJUMI
REKLĀMA
INFORMĀCIJA**

**Latvijas Universitātes
1997./98. akad. gada izlaiduma datumi**

- 1. Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte** 30. maijā plkst. 10.00
- 2. Bioloģijas fakultāte** 18. jūnijā plkst. 11.00
- 3. Humanitārais institūts** 18. jūnijā plkst. 14.00
- 4. Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte**
* Pedagoģijas bakalaura studiju programma (latviešu valodas un literatūras, svešvalodu mācību metodikas; 19. jūnijā plkst. 12.00
* Pedagoģijas bakalaura studiju programma (darbmācības, mājturības, vizuālās mākslas mācību metodikas; veselības un sporta izglītība) Psiholoģijas bakalaura studiju programma 19. jūnijā plkst. 14.00
* Pedagoģijas, psiholoģijas maģistra studiju programmas 19. jūnijā plkst. 16.00
- 5. Ķīmijas fakultāte** 19. jūnijā plkst. 14.00, Kr. Valdemāra ielā 48
- 6. Fizikas un matemātikas fakultāte** 20. jūnijā plkst. 10.30
- 7. Teoloģijas fakultāte** 20. jūnijā plkst. 13.00
- 8. Vēstures un filozofijas fakultāte**
* Bakalaura studiju programmas 22. jūnijā plkst. 12.00
* Maģistra studiju programmas 22. jūnijā plkst. 15.00
- 9. Svešvalodu fakultāte** 26. jūnijā plkst. 11.00
- 10. Starptautisko attiecību institūts** 26. jūnijā plkst. 15.00
- 11. Ekonomikas un vadības fakultāte**
* Ekonomikas studiju programma (saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole un analīze) 27. jūnijā plkst. 10.00
* Ekonomikas studiju programma (uzņēmējdarbības ekonomika, statistika, tautsaimniecības attīstība un regulēšana, makroekonomika, matemātiskā ekonomika) 27. jūnijā plkst. 13.00
* Ekonomikas studiju programma (finanses un kredīts) 27. jūnijā plkst. 16.00
* Vadības zinību studiju programma (ekonomikas informātika, tūrisma un viesnīcu vadība, vides un uzņēmējdarbības vadība), Vadības informācijas sistēmas studiju programma Sabiedrības vadības studiju programma 28. jūnijā plkst. 10.00
* Vadības zinību studiju programma (ražošanas vadība, starptautiskās ekonomiskās attiecības, starptautiskā ekonomika un biznesa, vadības teorija) 28. jūnijā plkst. 13.00
* Vadības zinību (komerczinības) studiju programma 28. jūnijā plkst. 16.00
- 12. Filoloģijas fakultāte**
* Baltu filoloģijas, klasiskās filoloģijas, teātra zinātnes, bibliotēkzinātnes un informācijas, komunikācijas zinātnes studiju programmas 1. jūlijā plkst. 11.00
* Krievu filoloģijas studiju programma 1. jūlijā plkst. 14.00
- 13. Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs**
* profesionālo studiju programmas 2. jūlijā plkst. 12.00
* bakalaura studiju programmas 2. jūlijā plkst. 14.00

Vasara ir klāt!

Vai Tu jau zini, kā to pavadīsi?
Latvijas Kristīgā studentu brālība piedāvā Tev iespēju piedalīties studentu nometnē:
Ejiet, dariet - sludiniet!
Tā notiks no 12. līdz 16. augustam Kurzemes pusē pie Usmas ezera. Tur būs lekcijas un semināri par dažādām tēmām, tos vadīs lektori un mācītāji no Latvijas un ASV, notiks Bībeles studijas, katru dienu varēs baudīt Usmas ezera un tā apkārtnes skaistumu, iepazīties ar studentiem no visas Latvijas, sportot, iet pārgājienos, braukt ar laivu un vienkārši - atpūsties.
Nometnes dalības maksa ir Ls 6.

Tuvāka informācija par nometni:
Valdis Antons; tālr. 30-20412 (Jelgavā)
e-pasts: valdis@inka.cs.llu.lv
Igoris Filipovs (vadītājs); tālr. 2-571370
e-pasts: lksb@com.latnet.lv
Internetā: <http://www.cs.rtu.lv/users/Andris/lksb>

Pieteikties var līdz 1998. gada 10. jūlijam.

LKSB

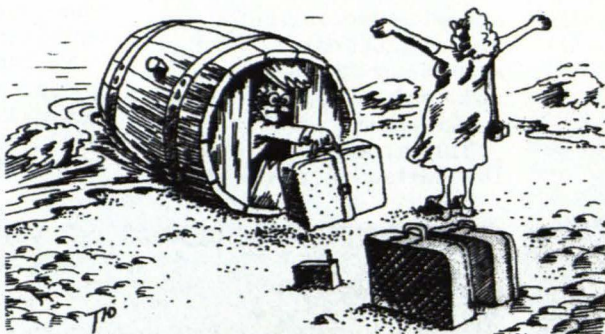
Neklāties Bībeles kurss: Lai top gaisma!

Lai piedalītos šajā bezmaksas kursā, lūdzu sūtīt savu vārdu, uzvārdu un adresi:

Lai Top Gaisma!
Mazā Nometņu ielā 1 - p. k. LTG
Rīga, LV-1002

Aicinām ceļot

KONKURSS

Sveicināti visi, kas priecājas par vasaras iestāšanos un domā arī šajā vasarā pavadīt ne vienu vien jauku nedēļu kādā no Latvijas, Skandināvijas vai Eiropas saulainajām pilsētiņām. Studentu un jaunatnes ceļojumu birojs sveic visus jūs ar vasaras sākšanos.

Kopā ar SJCB varat doties kādā ceļojumā ar draugiem. SJCB jums palīdzēs atrast vajadzīgos hotelus, moteļus vai jauniešu mītnes un telšu pilsētiņas, kas jums būs vajadzīgas brauciena laikā, ja domājat par mācībām ārēm, vai tā būtu valodas apguve, vai profesija.

Vasarā visā Eiropā notiek dažādi festivāli, koncerti un izstādes. SJCB organizē braucienus gan uz mākslas un mūzikas vai nepieradinātās modes un kultūras festivāliem, gan uz biznesa un citu nozaru izstādēm.

Vācijā, Austrijā, Anglijā u.c. Pašlaik paredzēti ir braucieni uz *Depeche Mode* koncertu Helsinkos, *Rolling Stones* - Tallinā un nu jau par tradīciju kļuvis brauciens uz pasaules lielāko mākslas festivālu "FRINGE" Edinburgā. Ja šie braucieni jūs interesē, tad zvaniet pa telefonu 7 284818.

Nu, lūk, šis ir pēdējais "Universitātes Avīzes" numurs, tas liecina, ka kārtējā vasara ir klāt, un arī SJCB konkurss "Kāds ir paraksts karikatūrai?" beidzas.

Šoreiz publicējam konkursa pēdējās kārtas rezultātus un ceram, ka nākošajā gadā jūs atkal piedalīsieties SJCB rīkotajos konkursos, un, kas zin', varbūt arī jūs vinnēsiet kādu ceļojumu uz vien' ārzemi. Vēlu veiksmi nākošgad!

1. Spicemens. /Oļegs Dzenītis/
2. Džeims Bond fon Jānītis. /Oļegs Dzenītis/
3. Sekššopa vasaras piedāvājumi. /Oļegs Dzenītis/
4. Utopists. /Ingus Sondors/
5. Lūk, jaunums "Dressmann" vasaras kolekcijā! /Līga J./
6. Lieliskais piecinieks /Santa/
7. Ministrs un viņa miesassargi. /Santa/
8. Tikšanās augstākajā līmenī. /Ingus Sondors/
9. Skatiens vienmēr uz priekšu - ar vai bez biksēm! /Ieva Z./
10. Priekšnieku var pazīst jebkurā pūlī. /Ingus Sondors/

Tā kā šis ir pēdējās kārtas beigas, tad rezultāti tika apkopoti un tika izdarīta izloze, kuras rezultātā bezmaksas ceļojumu uz Prāgu vinnēja OĻEGS DZENĪTIS. Laimīgais! Sakritības dēļ, šajā kārtā pirmie trīs paraksti ir Oļega rakstīti un izlozē tie netika ņemti vērā. To varētu nosaukt par Dieva pirkstu. Gaidām Oļegu SJCB Lāčplēša ielā 29 un priecāsimies, ja nekumsiet, ka šoreiz nepaveicās, gaidiet mūsu atkal parādīšanos "UA" lappusēs.

Uz redzēšanos rudenī!

KONKURSS

Kinokonkurss ar "Masku"

Paldies visiem, kas piedalījās iepriekšējā kino konkursā ar "Masku", bet, tā kā tuvojas mācību gada beigas un pie lasītājiem dodas pēdējais "UA" numurs, ir pienācis arī pēdējais kinokonkurss. Šoreiz uzvarētājs saņems brīvbiļetas uz nu jau gandrīz par kino leģendu apmeklētāju skaita ziņā kļuvsu filmu "Titāniks".

- Lūk jautājumi:
1. Cik naudas tika tika iztērēts filmas "Titāniks" uzņemšanai (kāpēc tieši šāda summa) un cik tā ir nopelnījusi pašreiz?
 2. Kāda filma, kurā piedalījās Leonardo di Kaprio, izsauca dramatiskus notikumus ASV?
 3. Par ko pret Leonardo di Kaprio tika iesniegta sūdzība tiesā?

Atbildes jānogādā "Universitātes Avīzē" līdz piektdienai, 29. maijam, neaizmirstot norādīt savas koordinātes, lai būtu iespējams paziņot par balvas saņemšanu. Labu veiksmi!

Kino "Maska" programma no 29. maija
Plkst. 13:30; 17:00 pirmdien un otrdien - 20:30 "Titāniks" (Biļetes cena -Ls 1,50, pirmdien - Ls 0,70)

Krustvārdu mīkla

1	2	3	4	5	6	7	8
9					10		
12		13				14	15
			16	17	18		
19					20		
			21				
22					23		24
			25	26	27		
28	29	30			31	32	
			33				
34						35	
36					37		

Horizontāli: 1. Metamais ierocis jūras dzīvnieku mēšanai, zvejošanai. 5. Politisks darbinieks (1863. - 1937.), Francijas Republikas prezidents no 1924. līdz 1931. gadam. 9. Viens no lielākajām pilsētām Francijā. 10. Apaļš koka trauks ar rokturi, ko veido pagarināts sānu dēlis. 11. Plakano tārpu klases parazīti, kas uzturas mugurkaulnieku gremošanas orgānos. 12. Selekcijā iegūta izlase. 14. Administratīva iedalījuma vienība Islandē. 16. Augšējā daļa (priekšmetam). 19. Pasaules daļa. 20. Karpu dzimtas saldūdens zivs ar resnu galvu, tumšzaļu muguru un sudrabiem sāniem. 21. Izdarīt (līdz galam). 22. Valsts Āzijā. 23. Elektromehāniska ierīce, kas, reaģējot uz maiņu, atvieno vai ieslēdz kādu elektriskās ķēdes posmu. 25. Sens tilpuma mērs. 28. Gaismas trūkumā. 31. Šauri, stāvi zemes virsmas padziļinājumi. 33. Pāreja no augstākas attīstības pakāpes uz zemāku. 34. Kāršu spēle - kārts ar vislielāko vērtību attiecīgajā kāršu sugā. 35. Irklis. 36. Tuvākā apkārtnē. 37. Viens no brāļiem J. Raiņa lugā "Jāzeps un viņa brāļi".

Vertikāli: 1. Vingrošanas rīks. 2. Dienesta pakāpes, tituli. 3. Baložu dzimtas putns. 4. Spiegi, diversanti. 5. Grāmatvedības konta kreisā puse. 6. Instruments, ko izmanto atslēgšanai atslēgas vietā. 7. Stingrs, sīki rievots audums. 8. Kārtas skaitļa vārds. 13. Pantmērs, kam ir divzīlbu pēda ar pirmo uzsvērtu un otro neuzsvērtu zilbi. 15. Kairinājumi, pamudinājumi uz kādu darbību. 16. Zedeņi. 17. Gadījums, arī mirklis, citu līdzīgu gadījumu virknē. 18. Zirga astes sars. 22. Vienstāvu vai divstāvu dzīvojamā māja vienai ģimenei. 24. Sadauzīts. 26. Atradne, atradums. 27. Pirmo kolonizatoru pēcnācēji Latīņamerikā. 29. Ne tik daudz. 30. Medicīnas darbinieki ar augstāko medicīnisko izglītību. 31. Zivs skeleta kauls. 32. Gremošanas trakta daļa - no kuņģa līdz tūplā atverei.

Sastādījusi SANDRA IKSTENA

"UA" nr. 16 publicētās krustvārdu mīklas atbildes

Horizontāli: 1. Pasaka 4. Valnis 7. Ukraina 9. Rainis 10. Tornis 11. Samtene 14. Apse 17. Rīka 19. Pora 20. Sala 21. Asi 23. Ielikts 24. Eifrata 25. SOS 27. Guno 29. Sija 30. Mežs 32. Sust 35. Īstenas 37. Akacis 38. Kapars 39. Arizona 40. Apinis 41. Nomads

Vertikāli: 1. Paruna 2. Saites 3. Auss 4. Vate 5. None 6. Sesava 8. Asteres 12. Aita 13. Nots 15. Paliene 16. Epilogs 17. Ragavas 18. Karalis 21. Ass 22. Ies 26. Otrreiz 28. Olis 29. Sēta 30. Medaļa 31. Žagari 33. Uzvara 34. Taksis 35. Īsas 36. Skan

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Datorsalikumu veido INGA BĒRZIŅA
Numurā izmantoti TOMA GRĪNBERGA foto un ANDAS LASES zīmējumi

Adrese: Raiņa bulv.19, 136.telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 7222944

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Reģistrācijas apliecības Nr.535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.